

Vastgoedfraude herkennen

Als een reiger waken voor ondermijning

- 6** Europese verkiezingen:
stemmen met hart of hoofd?
- 16** Meet de Autoriteit Persoons-
gegevens met twee maten?
- 24** Transparante loting blijft
een noodzakelijk kwaad

Wie zorgt er voor Floris?

Mijn man en ik zijn de trotse ouders van Floris. Tijdens een weekendje weg bedachten we dat er niets is geregeld voor als ons iets overkomt. Wie gaat dan voor Floris zorgen? Met mijn zus en zwager hebben we goede afspraken gemaakt. Bij de notaris hebben we alles in onze testamenten laten vastleggen. Een hele geruststelling!

Lees meer op

[notaris.nl/
voogdij](https://notaris.nl/voogdij)

Je regelt het bij de notaris

editie 4, mei 2019

6

6 Europese verkiezingen: stemmen met hart of hoofd?

Op 23 mei gaan we naar de stembus. Zo'n 375 miljoen mensen in Europa mogen dan stemmen voor het Europees Parlement. Waarom is Europa zo belangrijk voor het notariaat én hoe moeten (kandidaat-)notarissen stemmen?

10

10 Als een reiger waken voor ondermijning

Voor criminelen is vastgoed nog altijd aantrekkelijk om fout geld wit te wassen. Waarop moet je letten om jouw poortwachtersrol goed te vervullen? Met Yvette Oortwijn-Schilthuizen (BFT) en Bernd Veldman (Belastingdienst) doen we een drukbezochte cursus dunnetjes over.

24 Transparante loting blijft een noodzakelijk kwaad

Inmiddels zijn schoollotingen in grote Nederlandse steden een jaarlijks terugkerend ritueel, omdat te veel leerlingen uit groep acht kiezen voor dezelfde middelbare scholen. In Utrecht verricht notaris Wil Brantjes de trekking. 'Jammer dat het moet, want er zijn meer dan genoeg leuke en goede scholen.'

24

'Mijn grote angst is dat er tijdens de loting een lootje ontbreekt'

Op de cover

Yvette Oortwijn-Schilthuizen, toezichthouder kwaliteit en integriteit bij het Bureau Financieel Toezicht

- 4 Nieuws
- 13 Wisselcolumn Teska van Vuren
- 14 Notariaat over de grens: België
- 16 Wat vindt u daar nu van?
- 18 De les van ... Fatih Ibili
- 20 De foto: Dream Team
- 23 Kanocolumn
- 26 Tucht recht uitgelicht
- 28 En verder: Ed Engelen
- 30 Specialisten
- 32 Column Nick van Buitenen
- 33 KNB-nieuws
- 36 Tucht recht
- 38 Personalia

Autoriteit Persoonsgegevens niet overtuigd van noodzaak CAHR

ONDERNEMINGSRECHT

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is op een aantal belangrijke punten nog niet overtuigd van de noodzaak van het instellen van een centraal aandeelhoudersregister (CAHR). Dit schrijft de privacywaakhond in een advies aan de Tweede Kamer. De autoriteit adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij deze punten genoeg zijn weerlegd.

De autoriteit vindt het wel belangrijk financieel-economische criminaliteit aan te pakken. Het instellen van een CAHR betekent echter ook een inbreuk op de privacy van natuurlijke

personen die aandeelhouder zijn. Uit oogpunt van privacy dient het wetsvoorstel volgens de autoriteit daarom goed te zijn overwogen en goed te worden onderbouwd. De autoriteit adviseert onder meer nader in te gaan op de evenredigheid tussen de privacy-inbreuk en het nagestreefde doel. Verder blijkt volgens de autoriteit uit de memorie van toelichting niet waarom het noodzakelijk is dat ook aandeelhouders met een (zeer) klein aandeelhoudersbelang worden geregistreerd. Zij adviseert in te gaan op de noodzaak hiervan of het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.

VRAAGTEKENS

De initiatiefnemers van het wetsvoorstel, Tweede Kamerleden Henk Nijboer (PvdA) en Mahir Alkaya (SP), hebben in de memorie van toelichting uiteengezet waarom het CAHR een effectief en doelmatig middel is om financieel-economische criminaliteit aan te pakken en waarom het van belang is ook kleinere aandelenbelangen te registreren. Bovendien is het CAHR een besloten register dat slechts voor bepaalde partijen toegankelijk is. •

UBO-register januari 2020 in werking

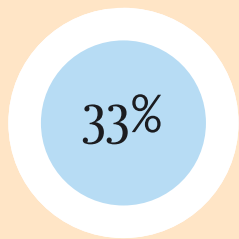
ONDERNEMINGSRECHT

Het UBO-register treedt vanaf januari 2020 in Nederland in werking. Ondernemingen en rechtspersonen zijn dan verplicht om hun UBO's te registreren. Minister Wopke Hoekstra van Financiën heeft het wetsvoorstel om het UBO-register te implementeren in april ingediend bij de Tweede Kamer.

Op grond van de vierde en vijfde anti-witwasrichtlijn moeten de lidstaten van de Europese Unie een UBO-register instellen. In dit register worden van juridische entiteiten zoals vennootschappen, stichtingen en trusts de 'uiteindelijk belanghebbenden' (*ultimate beneficial owners*, UBO's) vastgelegd. Doel van het register is het tegengaan van financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen van geld en terrorismefinanciering, door duidelijkheid te creëren over wie de uiteindelijk belanghebbende van een onderneming is.

FOUTEN CONSTATEREN

Het register waarin de UBO-informatie wordt opgenomen, wordt onderdeel van het Handelsregister en valt onder beheer van de Kamer van Koophandel (KvK). Een deel van de UBO-informatie wordt openbaar. Instellingen die op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) verplicht zijn cliëntenonderzoek te verrichten, worden verplicht fouten die zij in het register constateren aan de KvK te melden. •

Het aantal migranten dat zich voor werk in Amsterdam vestigt, is sinds 2012 met zo'n 33 procent gestegen. Tot deze groep behoren bijvoorbeeld expats die tijdelijk naar Amsterdam verhuizen, hoogopgeleide kennismigranten die voor langere tijd naar de hoofdstad trekken en internationale studenten. Volgens het ING Economisch Bureau drijven zij de prijzen van Amsterdamse woningen extra op. De huizenprijzen in Amsterdam zijn vergeleken met het dal in 2013 gemiddeld met ruim 70 procent flink harder gestegen dan het nationaal gemiddelde van bijna 30 procent. Dit effect zal nog verder toenemen, verwacht ING. •

Grootste 'pure' notariskantoren VBC en Het Notarieel

ONDERNEMEN

VBC Notarissen en Het Notarieel zijn de grootste pure notariskantoren in Nederland. Dit blijkt uit de top 30 van de Stand van de advocatuur en het notariaat 2019. Het Notarieel groeide met 5 (kandidaat-)notarissen. Het kantoor stijgt daarmee van positie 7 naar een gedeelde vijfde plaats met VBC Notarissen.

Loyens & Loeff heeft het grootste notariaat van Nederland. Het kantoor heeft in totaal 70 notarissen, kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen. Ten opzichte van vorig jaar is het totale aantal met 2 gegroeid. Houthoff en NautaDutilh volgen op plaats 2 en 3 met respectievelijk 48 en 42 notarissen. Stevige daler is HVG Law. Dat kantoor zag het aantal (kandidaat-)notarissen dalen van 21 naar 17. Het kantoor zakt daarmee van positie 10 naar 19. •

‘Ander licht op rol notarissen’

Notarissen hielpen in de Tweede Wereldoorlog vaker dan tot nu toe bekend was mee aan de redding van Joden. Daarvoor stelden ze valse akten op voor herzieningsverzoeken. Dat schrijft

historica Petra van den Boomgaard (54) in haar proefschrift ‘Voor de nazi’s geen Jood’. Met deze verzoeken probeerden Joden aan te tonen dat ze niet (geheel) Joods waren. Daarmee konden ze voorkomen naar vernietigingskampen te worden afgevoerd.

Wat was voor u de aanleiding voor dit proefschrift?
‘Toen ik in Amerika werkte, kwam ik met dit onderwerp in aanraking. Later ben ik in Nederland een master Holocaust and Genocide Studies gaan doen en heb ik een scriptie over dit onderwerp geschreven. Dat wilde ik in mijn promotieonderzoek afmaken.’

U noemt de Calmeyer-lijst. Wat was dat voor lijst?
‘Begin 1941 moesten de Joden in Nederland zich aanmelden. In de regeling voor de aanmelding stond dat het mogelijk was een herzieningsverzoek in te dienen in geval van twijfel. Vooral vanaf de zomer van 1942 zie je dat mensen daar gebruik van maakten, omdat ze door de start van de deportaties dachten tewerkgesteld te worden. Dat wilden zij voorkomen. Calmeyer was het hoofd van de *Entscheidungsstelle*, die de herzieningsverzoeken beoordeelde. Personen die zo’n verzoek hadden ingediend, kwamen voorlopig op de lijst terecht.’

Hadden ze daar wat aan, om op die lijst te staan?
‘Het was bijzonder dat Joden op deze manier gehoor kregen en het laat zien dat met de juiste bewijsmiddelen, bijvoorbeeld een notarieel rapport, het reëel was dat een verzoek werd ingewilligd. Van 63 procent van de mensen op de lijst is het verzoekschrift ingewilligd en 79 procent van deze groep heeft de oorlog overleefd.’

Wat was de rol van notarissen?
‘Zij zorgden voor een notariële akte, waarin bijvoorbeeld meneer X, een ariër, verklaarde een buitenechtelijke relatie te hebben gehad met mevrouw Y. En dat haar kind daarom niet van zijn Joodse echtgenoot was. De notaris stelde dan bij akte vast dat er sprake was van een buitenechtelijke relatie, waardoor het kind van de Joodse vrouw niet Joods, maar half Joods was.’

Hoeveel notarissen werkten hieraan mee?
‘Ongeveer 15 procent van de tijdens de oorlog werkzame notarissen. Een kleine groep van circa dertig notarissen heeft frequenter meegewerkt aan de verzoekschriften. Bijvoorbeeld Karel Piccardt, die ten minste vijftig personen heeft geholpen. Hij had er zelfs van afgezien om een strafbaarstelling in de akte van de mensen op te nemen. Wat hij heeft gedaan, is bijzonder en laat een ander licht op de rol van de notarissen in de oorlog schijnen.’ •

Marijke Malsch benoemd tot hoogleraar *Empirical Legal Studies* aan de Open Universiteit

ONDERWIJS

Marijke Malsch is benoemd tot hoogleraar *Empirical Legal Studies* bij het cluster Rechtswetenschappen, onderdeel van de faculteit Cultuur- en Rechtswetenschappen van de Open Universiteit. Hiermee wil de universiteit het empirische onderzoek binnen het vakgebied rechtsgeleerdheid verder vormgeven en beter laten integreren in het juridische onderwijs van de Open Universiteit. Hoe het recht in de praktijk werkt en welk effect bereikt wordt, is een van de onderzoeksdoelen. Naast haar nieuwe functie is Malsch senior onderzoeker bij het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving. Ook is ze raadshoofd-plaatsvervanger bij het Hof 's-Hertogenbosch en rechter-plaatsvervanger bij de Rechtbank Noord-Holland. •

Meeste faillissementen in de horeca

ONDERNEMINGSRECHT

Het aantal failliet verklaarde bedrijven is toegenomen. Er zijn in maart 23 bedrijven meer failliet verklaard dan in februari, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek. In januari en februari daalde het aantal faillissementen nog. In totaal zijn in maart 259 bedrijven en instellingen failliet verklaard. Dit is exclusief eenmanszaken. Van alle bedrijfstukken had de handel het grootste aantal faillissementen, namelijk 67; hier vallen de meeste bedrijfstukken onder. Relatief gezien werden in maart de meeste faillissementen uitgesproken in de horeca. •

‘Als je een lijk vindt, staat bijna automatisch vast dat er iets strafbaars is gebeurd. Terwijl in deze zaken de vraag speelt: ging het om iets strafbaars?’

Wim Huisman, hoogleraar criminologie over fraude in *NRC Handelsblad* van 10 april 2019.

Europese verkiezingen:

Stemmen met hart of hoofd?

Op 23 mei gaan we naar de stembus. Zo'n 375 miljoen mensen in Europa mogen dan stemmen voor het Europees Parlement. Dit doen zij op de vertegenwoordiger van een nationale politieke partij. In het Europees Parlement maken deze partijen deel uit van een van de nu acht Europese fracties. Waarom is Europa zo belangrijk voor het notariaat én hoe moeten (kandidaat-)notarissen stemmen?

TEKST Jessica Hendriks | ILLUSTRATIE Truus van Gog

Notarissen moeten bij het kiezen voor een partij ook vanuit hun functie kijken. Welke partij behartigt mijn belangen als notaris het best?', aldus Jan Rinia, die op de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel werkt namens het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid. Zijn collega Emile Schmieman vult aan: 'Notarissen moeten zich realiseren dat de onderwerpen die hen aangaan meestal niet op het lijstje van de lijsttrekkersdebatten staan. Je moet dus de partijprogramma's doorspitten. Let ook goed op met welke buitenlandse partijen de Nederlandse partij van jouw voorkeur is verbonden. Dat kan ook een indicatie zijn van welke kant het mogelijk opgaat.'

COMPROMISSEN SLUITEN

Rinia en Schmieman behartigen de belangen van Nederland in Brussel. 'In het eigenlijke onderhandelproces komen wij in beeld als de experts klaar zijn', aldus Schmieman. 'Dan is vaak nog een aantal geschilpunten over. Daarover onderhandelen wij met onze collega's van de andere lidstaten om zo een compromis te vinden. Voordat het tot een voorstel voor nieuwe regelgeving komt, proberen wij de Europese Commissie te

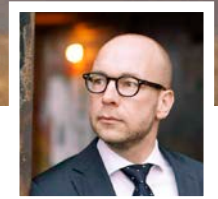
beïnvloeden. Dat gebeurt op elk niveau: van degenen die de politiek-strategische lijnen uitzetten tot de ambtenaren die de voorstellen schrijven.' 'En vergeet het Europees Parlement niet', zegt Rinia. 'Dat is net zo goed bezig een standpunt te bepalen. Daar gaat ook een hele wereld achter schuil. Als je ziet dat de Europese Commissie niet de kant opgaat die Nederland wil, kun je het daar nog proberen.'

GEEN VOORPAGINANIEUWS

Rinia en Schmieman weten de weg in Brussel goed te vinden, maar wat het nog weleens lastig maakt met juridische onderwerpen is dat er nu geen Nederlanders in de juridische commissie van het Europees Parlement zitten. 'De onderwerpen die in die commissie worden besproken, zijn niet altijd voorpaginanieuws en spreken daarom vaak wat minder tot de verbeelding, terwijl zij burgers en bedrijven wel echt raken. Dat is bijvoorbeeld het geval met nieuwe regelgeving over het faillissementsrecht en over grensoverschrijdende omzettingen, fusies en splitsingen. Ik hoop echt dat de volgende lichter Nederlandse politici dat inzien en zichzelf opgeeft voor die commissie', zegt Schmieman. Rinia geeft een voorbeeld: 'Een van de onderwerpen waarbij ik echt een Nederlander had kunnen gebruiken,

Jan Rinia

Emile Schmieman

is de richtlijn over het digitaal oprichten van vennootschappen. Je wilt graag dat er namens Nederland amendementen worden ingediend, maar er was geen landgenoot bij betrokken. Dat is lastig. Uiteindelijk heb ik het via een Duitse Europarlementariër kunnen insteken, maar dat is toch anders.' Rinia benadrukt dat de rol van notarissen bij het oprichten van digitale vennootschappen echt niet is verdwenen. 'Er staat niets in het voorstel dat de rol van de notaris beperkt; de invulling van de rol van notaris wordt aan de lidstaten overgelaten. Het zou zomaar meer werk kunnen betekenen voor de notaris. Tenslotte komen je klanten uit heel Europa en digitalisering kan drempelverlagend werken.' Schmieman voegt toe: 'Het Nederlandse civiele recht is van wereldklasse. Het is voor Nederland belangrijk zo veel mogelijk nationale manoeuvreerruimte bij de implementatie te behouden.'

KINDERSCHOENEN

Inbreng namens het notariaat in Brussel is belangrijk. Volgens Schmieman heel belangrijk.

‘Notarissen moeten ervoor oppassen te denken dat ze heel speciaal zijn’

‘Wij bewaken de rol van de notaris goed, maar we moeten ook duidelijk aan kunnen geven waarom die zo belangrijk is. Zeker als er in andere Europese landen geen rol voor de notaris is. Notarissen moeten ervoor oppassen te denken dat ze heel speciaal zijn. Daar komen we niet heel ver mee aan de onderhandelingsafel. Kom met concrete nieuwe voorstellen.’ Rinia vult aan: ‘Kunstmatige intelligentie gaat echt een *hot issue* worden de komende jaren. Ethische richtsnoeren zijn daarbij enorm belangrijk. En wat als kunstmatige intelligentie beslissingen neemt zonder tussenkomst van mensen? Ik denk zeker dat het notariaat een rol kan vervullen in dit beleidsproces. Het staat nu nog in de kinderschoenen, dus als het notariaat daar al ideeën bij heeft, laat het ons weten. Het kan behulpzaam zijn bij het bepalen van het Nederlandse standpunt.’

ONZICHTBAAR

Rinia en Schmieman besteden veel tijd aan overleg met stakeholders. Het Nederlandse notariaat wordt ook vertegenwoordigd door de CNUE, de Raad voor Europese notariaten, maar daar is Schmieman wat kritisch over. ‘Wij hebben onlangs met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie gesproken. Zij kwamen samen met een aantal notarissen langs. Daar steek je meer van op dan van de CNUE’, zegt hij stellig. ‘Denk dus niet dat de CNUE het wel voor je doet. Die organisatie vind ik weinig zichtbaar. Bovendien zie ik in wat zij naar voren brengt de Nederlandse zienswijze niet duidelijk terug.’ Hetzelfde geldt volgens Schmieman voor de *Union Internationale du Notariat Latin* (UINL). ‘Daar heb je helemaal weinig aan als het gaat om het Nederlandse standpunt. In bijvoorbeeld de *Company Law Expert Group* of op congressen komen ze met heel geleerde interventies, maar gaan ze meestal voorbij aan de politieke punten.’

SLAG MAKEN

De aankomende jaren zullen elementen van de rol van de Europese notaris gaan veranderen. ‘Vooral verdergaande digitalisering staat hoog op de agenda. De Europese Commissie wil dat

je als burger tijd- en plaatsafhankelijk allerlei rechtshandelingen kunt verrichten. De rol van de notaris zoals wij die kennen, zal daardoor wellicht veranderen, maar dat hoeft niet te betekenen dat het wordt uitgehold’, stelt Schmieman. ‘Een ander onderwerp dat de Europese Commissie zeker op de agenda wil plaatsen, is de juridische bescherming van kwetsbare ouderen. Het Nederlandse notariaat heeft op dit punt al een mooi instrument: het levenstestament. Dat zullen we zeker betrekken bij de overwegingen’, besluit Schmieman. ■

WIE Maarten Meijer
FUNCTIE notaris in Amsterdam
ROL deelnemer bestuur CNUE

Wat doe je voor Europa?

‘Ik heb de eer namens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) in het bestuur te zitten van de Raad voor Europese notariaten (CNUE). Mijn medebestuurders zijn notarissen uit allerlei andere landen. De voorzitter is Frans en de vicevoorzitter Grieks. Verder is er een Bulgaars, Sloveens, Hongaars en Italiaans bestuurslid.’

Hoe gaat zo’n bijeenkomst?

‘We bespreken de politieke gang van zaken. Hoe ontwikkelen de Latijnse notariaten zich binnen Europa? Daarnaast praten we over de diverse Europese verordeningen die er komen en horen we van het bureau van de CNUE hoe

het daar loopt en hoe het gaat met de lobbytrajecten. De onderwerpen uit de werkgroepen komen kort voorbij plus de zorgen die daarin zijn geuit.’

Wat is een *hot issue* in het bestuur?

‘Een punt van zorg is de vennootschapsrechtverordening die in de maak is. Hiermee kun je straks een vennootschap digitaal oprichten zonder tussenkomst van de notaris. Het CNUE-bestuur is daar niet blij mee en lobbyt flink. Daarom proberen wij echt te laten zien wat de notaris kan betekenen in Europa, welke belangrijke rol hij heeft als het gaat om rechtszekerheid zodat hij niet wordt weggeschreven uit verordeningen. In de strijd tegen het witwassen heb je de notaris echt nodig.’

Waarom is Europa van belang voor het notariaat?

‘Niet iedereen wil verandering. Als iedereen zo had gedacht, liepen we nu nog in berenvelen rond. Europa is gewoon een realiteit. Wil je als notaris een relatie met de bevolking houden, moet je jezelf ervoor openstellen. De internationalisering gaat door in onze maatschappij.’

Welke punten van het wensenlijstje zijn het belangrijkste?

‘Van belang vind ik echt het onderling verbinden van de registers, zoals de testamentenregisters en het opzetten van nieuwe registers, zoals een voor verklaringen van erfrecht. Het is heel goed om dat te doen, omdat dat een directe impact heeft op de burger. Op die manier loopt alles efficiënter, transparanter en kan het een bijdrage leveren aan de rechtszekerheid.’

Wat is jouw stemadvies voor de notaris?

‘Ik stem op een van de aanwezigen van de Juridische Poort. Alle zes klonken ze zeer toegewijd en hadden zij zich in de onderwerpen verdiept. Stemmen is een recht.’

AKSOS

- Administratie
- Salarissen
- Belastingen
- Rapportages
- Accountancy
- Advies

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

AKSOS
Financial Services

Voor notariaat en advocatuur...
...flexibiliteit in capaciteit

Groningen - Leeuwarden - Zwolle
www.aksos.nl - afs@aksos.nl - Tel. 038-4524280

Hoe AVG-proof bent u?

Doe de AVG Maturity check

Zou het niet handig zijn als u inzicht krijgt in waar in de organisatie de grootste risico's met betrekking tot de AVG zich voor kunnen doen? Met de AVG Maturity check doorloopt u stapsgewijs een vragenlijst. Aan de hand van de uitkomsten komt u per organisatie-onderdeel te weten of er risico's zijn.

Doe de AVG Maturity check op sdu.nl/sdu-privacyrecht

Sdu oprecht
de beste
keuze

European elections 23-26 May 2019

Your notary invites you to vote
in the European elections

thistimeinvoting.eu

‘Wat als kunstmatige intelligentie beslissingen neemt zonder tussenkomst van mensen?’

WIE Antal DeWitte
FUNCTIE notaris in Katwijk
ROL deelnemer Europese vastgoedwerkgroep

Wat doe je voor Europa?

‘Sinds dit jaar neem ik zitting in *the real estate law working group* van de CNUE. Bij zo’n werkgroepvergadering zijn vooral medewerkers van de notariële beroepsorganisaties aanwezig en weinig notarissen. Landen zoals Duitsland en België hebben ook echt een heel bureau of een afdeling die voor hen met Europa bezig is. Misschien onderschatten wij het belang nog een beetje.’

Hoe gaat zo’n bijeenkomst?

‘We hebben een Franse voorzitter. Dat betekent dat er vooral Frans wordt gesproken. Het was grappig om te zien dat er een enorm verschil zit in de beleving wat we wel en wat we niet belangrijk vinden. De een vindt het interessant om na te denken over Europese statistieken op het gebied van vastgoed. Een ander interesseert dat totaal niet.’

Wat is een hot issue in jouw werkgroep?

‘Er zijn onderwerpen die al heel lang lopen, zoals de Europese hypotheek. Daar wordt al tien jaar over gesproken. Aan de ene kant wordt urgentie tot harmonisering gevoeld. Dat je inderdaad met je hypotheek in andere landen terecht kan. Maar er is ook de urgentie van rechtszekerheid. Hoe kun je nu als Nederlandse notaris bepalen dat het in Italië ook goed is geregeld?’

Waarom is Europa van belang voor het notariaat?

‘Je moet mee. Er komen verzoeken vanuit de Europese Commissie. Je kunt niet als Nederlands notariaat zeggen, wij gaan het anders doen. Daarom is het ook zo belangrijk deel te nemen aan de CNUE. Doe je dat niet, dan heb je geen idee hoe de rest van het Europese notariaat dingen beleeft. Mis je die boot, dan mis je ook nog een aantal boten daarna.’

Welke punten van het wensenlijstje zijn het belangrijkste?

‘Nu zit er geen Nederlandse Europarlementariër in de commissie juridische zaken. Het zou mooi zijn als dat na 23 mei wel gaat gebeuren, zodat het Nederlandse standpunt meer body krijgt binnen die commissie. Heb niet het idee dat een ander land voor jou de kastanjes uit het vuur haalt.’

Wat is jouw stemadvies voor de notaris?

‘Je hoeft niet zozeer te stemmen op een jurist, maar wel op iemand die het belang ziet van het aanwezig zijn binnen de commissie juridische zaken. Kijk goed welke partij juridische onderwerpen op de agenda zet.’

HET WENSELIJSTJE

Zes toekomstig Europarlementariërs kregen van de KNB een wensenlijstje. Zij waren allemaal aanwezig op de Juridische Poort van de beroepsorganisatie op 8 april. Het wensenlijstje is gebaseerd op de wensen van de CNUE, de Raad voor Europese notariaten. Hierin staat onder andere:

- Help het opzetten en onderling verbinden van registers in Europa;
- Bevorder digitale instrumenten voor de notarispraktijk;
- Geen extra eisen op het gebied van anti-witwasregelgeving. Wel hulp bij toepassing ervan;
- Ontlast de gerechtelijke macht en het ambtenarenapparaat door in Europese regelgeving zaken als echtscheidingen en huwelijken bij de notaris te bevorderen;
- Maak een regeling over de digitale erfenis;
- Bevorder de Europese huwelijks- en partnerschapsvermogensverordeningen in zo veel mogelijk lidstaten;
- Een Nederlander in de commissie juridische zaken in het Europees Parlement.

Als een reiger waken voor ondermijning

Voor criminelen is vastgoed nog altijd aantrekkelijk om fout geld wit te wassen. Waarop moet je letten om jouw poortwachtersrol goed te vervullen? Met Yvette Oortwijn-Schilthuizen (BFT) en Bernd Veldman (Belastingdienst) doen we een drukbezochte cursus dunnetjes over.

Yvette Oortwijn-Schilthuizen

TEKST Lex van Almelo | BEELD Truus van Gog

Op 18 februari 2009 passeert een notaris de leveringsakte van een appartement aan de Haagse Escamplaan. De verkoper woont in de Noorderbeekdwarsstraat, de koper in de Ruysbroekstraat. De koper laat zich met een vierenhalf jaar oude, algemene schriftelijke volmacht vertegenwoordigen door een vrouw. De notaris krijgt geen reactie op zijn verzoek om contactgegevens. Een onbekende derde heeft de koopprijs overgemaakt naar de rekening van het notariskantoor. De notaris vraagt noch naar de herkomst van het geld, noch naar achterliggende documentatie en neemt er genoegen mee dat de partijen de financiering onderling regelen. De vertegenwoordiger van de koper blijkt later getrouwd met de huisjesmelker en matrasverhuurder, die de transactie aanbracht bij de notaris. Van andere notarissen en makelaars heeft de notaris gehoord dat deze man een bedenkelijke reputatie heeft. De huisjesmelker en matrasverhuurder blijkt de uiteindelijk belanghebbende te zijn van deze en vier andere transacties die in 2009 en 2010 via deze notaris lopen. Ook daarbij betalen derden de koopprijs zonder hypothecaire zekerheid en laat de koper – die in twee gevallen in

Suriname woont – zich vertegenwoordigen met een algemene volmacht. De Rechtbank Den Haag veroordeelt de notaris tot een geldboete van 47.500 euro voor het niet melden van de ongebruikelijke transacties. Begin dit jaar bevestigt het Gerechtshof Den Haag de veroordeling. Zonder straf of maatregel, omdat de notaris tuchtrechtelijk al vier weken is geschorst en nog steeds lijdt onder de ‘immense persoonlijke en zakelijke gevolgen’ van zijn nalatigheid. Het hof neemt voorwaardelijk opzet aan, omdat de notaris wist dat hij ongebruikelijke transacties moest melden, hij de huisjesmelker casu quo matrasverhuurder zelf ook ‘berucht’ vond en wist dat deze soms zijn vrouw inschakelde met een volmacht. De transacties, waarbij stromannen werden ingezet, zijn uiteindelijk alle terug te voeren op de huisjesmelker (zie kader *Indicatoren in samenhang*).

DUBAI

Yvette Oortwijn-Schilthuizen, toezichthouder kwaliteit en integriteit bij het Bureau Financieel Toezicht (BFT), gaf begin dit jaar twee cursussen over de fraudeaspecten van vastgoed, samen met Bernd Veldman en Tom Berkhout van het Vastgoedkenniscentrum van de Belastingdienst. Op verzoek van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), die wil

voorkomen dat de notaris ondermijning faciliteert. De uitspraak van het hof laat volgens Oortwijn-Schilthuizen zien dat je als notaris goed moet opletten bij transacties tussen gelieerde partijen, waarbij vage tussenpersonen optreden met een volmacht. ‘Je moet als notaris kritisch zijn wanneer de rol van de tussenpersonen niet duidelijk is en koper geen direct contact wil. Vraag je ook af waarom een derde partij de koopsom stort. In 2011 heeft de tuchtrechter al gezegd dat de notaris de kantoororganisatie en procedures zo moet inrichten dat hij of zij weet dat een derde de koopsom overmaakt. Ik zie vooral een risico als het geld van een derde uit het buitenland komt, bijvoorbeeld van een partij uit Dubai. Dat kan heel goed een bedrijf zijn, waarachter bijvoorbeeld een crimineel schuilgaat.’

JOVIAAL

Een ander voorbeeld uit de BFT-praktijk is dat van twee partijen die bij de notaris een koopovereenkomst sluiten voor vastgoed en bepalen dat er een waarborgsom moet worden betaald als de koop om de een of andere reden niet doorgaat. Normaal gesproken kan zo’n transactie alleen om zwaarwegende redenen worden afgeblazen. Maar hier gaat de koop om onduidelijke redenen niet door en wordt de waarborgsom gebruikt om geld wit te wassen.

Bernd Veldman

'De poortwachtersrol is een actieve rol'

Yvette Oortwijn-Schilthuizen: 'Het is ook opvallend als de belanghebbende per se buiten beeld wil blijven en zo veel mogelijk communiceert met uitgebreide e-mails, waarin hij heel joviaal doet, maar vaag blijft. Zeker als je dan vraagt om nadere informatie, zoals onderliggende documenten, en dat wordt geweigerd. Vaak wordt aangedrongen op spoed, zodat je als notaris minder tijd hebt om de zaak goed te onderzoeken en af te wikkelen.'

MARKTWAARDE

Een trend is om de stenen over te dragen via de aandelen van de vastgoedvennootschap. Bernd Veldman: 'Bijvoorbeeld een transactie met een hotel. De belastingwetgeving biedt een vrijstelling van de overdrachtsbelasting als je een onderneming verkrijgt. Let er dan op dat bij het hotel dus behalve het pand ook de exploitatie daadwerkelijk wordt overgedragen aan en overgenomen door de koper en niet teruggaat naar de verkoper. Het gaat hierbij niet zozeer om fraude als wel om naleving van de fiscale spelregels. Maar daarbij kun je als notaris een medeplegersboete krijgen.' Veldman ziet de laatste jaren 'maatschappelijk vermogen wegvloeien' bij woningcorporaties, zorginstellingen en defensie. 'De instelling betaalt te veel bij de aankoop of ontvangt te weinig bij verkoop. Denk aan de gevallen die

in de pers zijn gekomen: Vestia, Laurentius, Lieven de Keij, GBBS, Rochdale, Woningstichting Limbricht. Er bestaat een discrepantie tussen de koopsom en de marktwaarde. Wat de marktwaarde is, kan de notaris niet beoordelen door te kijken naar de WOZ-waarde, want die is iets heel anders. De notaris moet een taxatierapport van de marktwaarde opvragen of informatie bij het Kadaster. De cliënten hebben vaak al een taxatierapport omdat de financier dat eist. Kijk vervolgens kritisch naar de al dan niet bijzondere uitgangspunten, waaruit je af kunt leiden of er is afgeweken van de feitelijke of de juridische situatie. Er zijn diverse waardebegrippen in omloop, dus vraag expliciet naar de marktwaarde. Notarissen vinden het soms lastig om naar een taxatierapport te vragen, omdat daaruit wantrouwen spreekt tegenover de cliënt. Maar wij zeggen: "Dat is gewoon jouw poortwachtersrol vervullen."

ACTIEVE ROL

Anders dan artsen kunnen notarissen niet simpelweg zeggen: *in dubio abstine*. Yvette Oortwijn-Schilthuizen: 'Zo eenvoudig is het niet. Je moet nader onderzoek doen, zodat je je kunt afvragen of je moet melden aan de FIU-Nederland en of je de dienst eventueel moet weigeren. Leg alle vragen en antwoorden

vast in het dossier, zodat je achteraf aan de rechter of toezichthouder kunt uitleggen wat de afwegingen zijn geweest.' Bernd Veldman: 'De poortwachtersrol is een actieve rol. De notaris is daarbij een blauwe reiger, die rustig staande in een kabbelend beekje, op het juiste moment pijlsnel dat kikkertje grijpt.' ■

INDICATOREN IN SAMENHANG

Bij de recente veroordeling van een notaris wegens het niet-melden van vier ongebruikelijke transacties wijst het Gerechtshof Den Haag (ECLI:NL:GHDHA:2019:187) op de combinatie en samenhang van de volgende subjectieve indicatoren voor witwassen.

- B2 - De cliënt maakt kennelijk gebruik van een stroman.
- B3 - Het correspondentieadres wijkt af van het reguliere adres.
- D2 - De omvang, aard, frequentie of uitvoering zijn ongebruikelijk.
- E3 - De gelden waarover de cliënt beschikt, zijn afkomstig uit onduidelijke bronnen of de bronnen die de cliënt noemt, zijn onwaarschijnlijk of onvoldoende gedocumenteerd.

OPVALLEND BIJ BETROKKEN PARTIJEN

- De communicatie is joviaal, vaag en verloopt alleen via e-mail.
- Er wordt alleen gewerkt met een volmacht.
- Er wordt gevraagd om een spoedafhandeling.
- De gevraagde informatie wordt niet of traag aangeleverd.
- De gevraagde informatie is opvallend overvloedig en heel goed verzorgd.
- Er zijn adviseurs en derden betrokken bij de transactie.
- Het is onduidelijk wie de werkelijke partijen zijn.

ETL®
BNA

ACCOUNTANTS
EN ADVISEURS

ALS BRANCHE-ACCOUNTANT VOOR NOTARIAAT EN
ADVOCATUUR BENT U BIJ ONS AAN HET JUISTE ADRES VOOR

- // JAARREKENING EN BOEKHOUDING
- // FISCALE AANGIFTEN EN ADVIES
- // P&O ADVIES EN SALARISADMINISTRATIE
- // BEDRIJFSVERGELIJKING
- // ONDERNEMINGSPLANNEN
- // FUSIE EN OVERNAME

Uw klanten komen tegenwoordig niet alleen uit Nederland. Door de samenwerking met ETL kunnen wij u buiten de grenzen van Nederland ook van dienst zijn. Waar onze kennis ophoudt, kunnen wij u in contact brengen met een partner-kantoor in het buitenland, waarbij u de kwaliteit kunt verwachten die u ook van ons gewend bent. Zo kunnen wij u nog beter van dienst zijn.

BUREAU NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ACCOUNTANCY EN ADVIES IS
ONS TERREIN ADVOCATUUR
EN NOTARIAAT IS UW DOMEIN

OUDE UTRECHTSEWEG 28, 3743 KN BAARN
POSTBUS 1008, 3740 BA BAARN
T 035 693 64 44
E INFO@ETL-BNA.NL - WWW.ETL-BNA.NL

De afdeling Notarieel recht van de Universiteit Leiden
heeft een vacature voor een:

Universitair Docent Notarieel recht (0,4 fte)

Het betreft een functie voor een jaar met uitzicht op verlenging. De voornaamste werkzaamheden betreffen het geven van onderwijs en het doen van onderzoek op het gebied van het notariële recht.

Zie de volledige vacaturetekst op www.universiteitleiden.nl/vacatures.
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met prof. mr.
W.G. Huijgen, w.g.huijgen@law.leidenuniv.nl, tel. 071-527 8913.

U kunt tot en met 20 mei 2019
op deze vacature reageren.

**Universiteit
Leiden**
Instituut voor Privaatrecht

raat werkt oprecht

Werving & Selectie en Coaching

van

- Notaris • Toegevoegd notaris • Kandidaat-notaris
- HBO jurist • Notarisklerk • Paralegal

Neem vrijblijvend contact met ons op, wij helpen u graag.

raatnotariaat.nl
info@raatnotariaat.nl

055 5762669

raatcoaching.nl
info@raatcoaching.nl

DÉ VERZEKERINGSSPECIALIST VOOR NOTARIAAT EN ADVOCATUUR

Ron Borgdorff is verzekeringsspecialist voor notarissen, advocaten en vrijgevestigde juristen. Ron kent de specifieke risico's van deze juridische beroepsgroepen. Met ruim 25 jaar ervaring staat hij borg voor een persoonlijk, gedegen advies op maat en korte lijnen.

**U wilt een financieel adviseur
met verstand van úw zaken?**

Neem contact op voor een afspraak.
Bel 033-20 35 000 of mail naar
ron@ronborgdorff.nl

WWW.RONBORGdorff.NL

van Boetzelaerlaan 24H

3828 NS Hoogland

RON BORGdorff
FINANCIËEL ADVISEUR VOOR
NOTARIAAT & ADVOCATUUR

ADVISEUR
sinds
25
JAAR
IN
NOTARIAAT & ADVOCATIE

VERZEKERINGEN ZOWEL ZAKELIJK ALS PARTICULIER OA:
BEROEPS- EN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID • GELD- EN FRAUDE
• ARBEIDSONGESCHIKTHEID • RECHTSBIJSTAND • RECONSTRUCTIE

Teska van Vuren

Clïent of crimineel?

Ogen en oren openen en hersens aan!

Wij, notarissen, moeten onderzoek doen naar de herkomst van de gelden van onze cliënten. Dit staat in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Ik merk dat deze taak tot veel vragen en onrust leidt. Niet alleen bij mij op kantoor. Ook als vertrouwensnotaris krijg ik hierover veel vragen. Onze onderzoeksplicht is een serieuze taak. Maar laten we ervoor waken iedere cliënt als een crimineel te benaderen.

WORSTELLEN

In de praktijk zie ik een overreactie bij notarissen. Ze worstelen met dit onderwerp. Het schema van het Bureau Financieel Toezicht om notarissen te helpen bij onderzoek naar het geldverkeer heeft deze onrust bepaald niet weggenomen. Hierin staat een toelichting om notarissen te helpen bij hun onderzoek. Hierover wil ik een paar dingen met u delen. Er zijn bijvoorbeeld notarissen die standaard een inkomstenbelastingaangifte opvragen. Dat geeft namelijk een indicatie van het financiële profiel van de cliënt. Maar het zegt nog niks over de herkomst van de geldmiddelen. Daarnaast roept het veel weerstand op bij cliënten.

VERWACHTING

Wat wordt nu wel van de notaris verwacht? Hiervoor haal ik een stukje aan uit de Wwft (artikel 3 lid 2 onder d): 'Een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of transactie gebruikt worden.'

Kortom: het risicoprofiel van de cliënt en de transactie moeten in kaart worden gebracht. En zo nodig moeten wij een onderzoek doen naar de herkomst van de middelen, maar dan moeten er wel redelijke vermoedens of zodanige omstandigheden zijn die dit nadere onderzoek rechtvaardigen en noodzakelijk maken. De noodzaak van dat onderzoek hangt dus af van het risicoprofiel. Uit de wet blijkt zeker niet dat we in alle gevallen onderliggende bewijsstukken moeten opvragen.

VASTLEGGEN

Wanneer dan wel? Het begint met goed kantoorbeleid. Leg daarin vooral vast hoe het risicoprofiel van de cliënt en de transactie

moeten worden bekeken en onderzocht. En stel per risicocategorie een procedure vast voor het onderzoek naar herkomst van de middelen. Daarbij moet je ook aangeven in hoeverre je als notaris uit kan gaan van de mededeling van de cliënt. Dit laat je eventueel vastleggen in een schriftelijke verklaring. Bepaal ook van tevoren in welke gevallen je verder onderzoek doet en onderliggende documenten opvraagt.

VERTROUWENSRELATIE

Toch zit ik met nog een punt. We krijgen als notaris – net als banken en andere partijen – steeds meer taken in opsporing en criminaliteitsbestrijding. Dat is logisch, wij zitten dicht op de keten en horen en zien veel. Ook compenseren we daarmee de capaciteitsproblemen in het opsporingsapparaat. Maar er vallen wel een paar kanttekeningen te maken. Zo missen wij als beroepsgroep het apparaat om dit onderzoek uitgebreid en uitvoerig uit te voeren. Hier is kennis en ervaring voor nodig. Hoeveel kantoren kunnen het zich permitteren om een eigen complianceafdeling in stand te houden, zoals de banken? Daarnaast: wat betekent dit allemaal voor de cliënt en voor zijn of haar vertrouwensrelatie met de notaris? Durft een cliënt in de toekomst nog wel open alles op tafel te leggen om het best mogelijke rechtsadvies te krijgen? Onderzoek van de notaris naar de cliënt is heel persoonlijk. De notaris wordt er door de cliënt op aangekeken wanneer hij of zij dienstweigert of een FIU-melding doet. De notaris kan zich niet verschuilen in de anonimiteit van het Openbaar Ministerie. Er zijn helaas gevallen bekend van bedreiging van notarissen. Wie beschermt dan de notaris?

BALANS

Belangrijk is daarom om bij de verdere uitbreiding van taken van de notaris in opsporing en criminaliteitsbestrijding een zekere balans te bewaren. Onze primaire taak is het behartigen van de belangen van onze cliënten en daarvoor is een vertrouwensrelatie essentieel. Laten we dat nooit uit het oog verliezen, anders verliezen we onze legitimiteit. Natuurlijk moeten we goed weten wat we doen en daarbij onze ogen en oren openhouden en onze hersens aan! ■

Deze column wordt afwisselend geschreven door Teska van Vuren of Fred Teeven.

De wereld wordt steeds kleiner en dat heeft ook gevolgen voor (kandidaat-)notarissen. Huizen in en erfenissen uit het buitenland zijn al lang geen uitzondering meer. In deze serie belichten experts de notariële kant van een land waar het Nederlandse notariaat regelmatig mee te maken heeft. Deze keer is dat België.

‘Een ritje naar Nederland kan cliënten veel geld besparen’

TEKST Martijn Rip | BEELD Truus van Gog

‘Daar wonen onze cliënten’, zegt notaris Peter Blokland, terwijl hij vanuit zijn kantoor in Tilburg naar het zuiden wijst. Daar is België, waar circa 140.000 ‘Nederbelgen’ wonen: Nederlanders die bij onze zuiderburen resideren. Samen met collega Jeroen Beijens staat hij hen regelmatig bij met raad en daad. Beijens richt zich voornamelijk op Vlaanderen, Blokland doet ook Brussel en Wallonië erbij: ‘Dat heeft voornamelijk met de taal te maken. Er zijn maar weinig notarissen die met de Franse taal overweg kunnen.’ Behalve de taal zijn er volgens hem nog meer verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië. ‘Civielrechtelijk is België een land, maar fiscaal niet. De gewesten Brussel, Vlaanderen en Wallonië hanteren verschillende tarieven voor de erfbelasting. Met name rond Brussel zit het ingewikkeld in elkaar, want de ene gemeente behoort tot Vlaanderen, de volgende tot Wallonië en die daarna weer tot Vlaanderen.’ Het is dus zaak goed te verifiëren in welk gewest een cliënt woont.

NOTABELEN

Het Belgische notariaat verschilt ook nogal met dat van hun noorderburen. ‘Je kunt de Belgische notaris het best vergelijken met de Nederlandse notaris van voor de wijziging van de Wet op het notarisambt (Wna) in 1999.

Jeroen Beijens en Peter Blokland samen met kantoorhond Bobby.

Wij denken hier vooral aan zakelijke dienstverlening, daar zijn het nog notabelen’, legt Beijens uit. ‘Ze hebben er vaste tarieven die afhankelijk zijn van het financiële belang van de transactie. Dat betekent bijvoorbeeld voor substantiële schenkingen dat de Nederlandse notaris veel goedkoper is. En de prijs voor een levering hangt in België nog steeds van de prijs van de woning af’, vult Blokland aan. Beijens: ‘Belgische notarissen kunnen niet geloven dat onze tarieven zo vrij en laag zijn. Een ander verschil is dat mensen daar nog zaken aannemen omdat de notaris het zegt. In Nederland moeten we onze mening veel meer beargumenteren.’

SCHENKBELASTING

Veel Nederbelgen, maar ook Belgen en zelfs Fransen, komen naar Tilburg om een schenking te regelen. ‘Veel rijke Fransen zijn in Brussel

komen wonen, zodat ze geen last hebben van de strenge Franse belastingwetgeving’, vertelt Blokland. ‘In België geldt nog altijd de hoofdregel dat een schenking bij notariële akte moet plaatsvinden. Op het moment van registratie van de akte betaal je in Vlaanderen 3 procent voor schenking in de rechte lijn, dus aan kinderen of kleinkinderen. In de zijlijn is het schenkingsrecht 7 procent. Lage tarieven naar Nederlandse begrippen. Maar als het om echt grote schenkingen gaat, dan heb ik het over miljoenen, gaat het bij 3 procent om een flink bedrag. Een Nederlandse akte wordt niet geregistreerd in België. Een ritje naar Nederland kan cliënten dus veel geld besparen, want ze vermijden de betaling van schenkingsrecht in België.’ Toch is er één valkuil. ‘Als de schenker binnen drie jaar na de schenking komt te overlijden, dan wordt de schenking alsnog bij de nalatenschap

‘Je moet niet als lompe Hollander gaan vertellen hoe het zit’

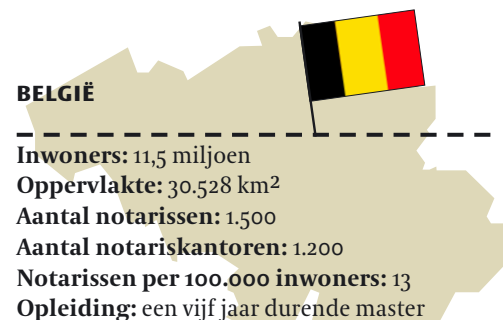
GOED TESTAMENT

In Nederland krijgt de langstlevende partner van rechtswege de erfenis. In België is dat anders, legt Blokland uit. ‘Daar zijn de kinderen erfgenamen en krijgt de langstlevende het vruchtgebruik en kan dus niet zelfstandig over het vermogen beschikken. Wij adviseren daarom Nederbelgen om gebruik te maken van het Nederlandse erfrecht. Dat kan sinds de invoering van de Europese Erfrechtverordening in 2015. De fiscaliteit is echter een ander speelveld. Daarvoor bestaan bepaalde constructies om minder belasting te betalen.’ Nederbelgen die minder dan tien jaar in België wonen, worden dubbel belast. Zij betalen zowel in Nederland als België erfbelasting. Dit is deels te voorkomen met een goed testament. ‘De gezinswoning in Vlaanderen is vrijgesteld van erfbelasting voor de langstlevende partner. Daarom raden we aan om het eigendom van de woning in volle eigendom toe te laten komen aan de langstlevende’, legt Beijens uit. Op die manier hoeft er geen erfbelasting over de woning betaald te worden. Voor kinderen geldt er geen vrijstelling.

KLEINKINDEREN

Het is interessant om ook kleinkinderen bij de fiscale planning te betrekken. ‘Als je als Belg of Nederbelg naar de Nederlandse notaris gaat, kun je een tweetrappsschenking afspreken’, licht Blokland toe. Dat betekent dat het geschonken vermogen na het overlijden van de kinderen op grond van de schenking toevalt aan de kleinkinderen. ‘Zo valt de schenking tweemaal buiten de heffing, maar dat werkt alleen goed als de schenkers niet naar Nederland terugkeren. Als Nederbelgen willen remigreren, vaak om dichterbij de kleinkinderen te zijn, dan kunnen ze beter hun vermogen schenken terwijl ze nog in België wonen. Dat scheelt later veel erfbelasting in Nederland.’ De notaris moet ze hierop attenderen. ‘Het probleem daarbij is, dat veel Nederlandse notarissen niet echt goed weten hoe de fiscaliteit in België is geregeld. En omgekeerd geldt dat ook, want veel Belgische notarissen weten niet van het bestaan van box 3 en artikel 10 Successiewet en zullen bijvoorbeeld een schenking onder voorbehoud van vruchtgebruik adviseren. Dat pakt heel

verkeerd uit als de schenker naar Nederland remigreert. Het is dan ook belangrijk om bij grensoverschrijdende zaken samen te werken met een Belgische adviseur. Dan kan zowel een “fiscaal advocaat” als een notaris zijn.’ En nog een belangrijke tip: denk bij het benaderen van een Belgische collega na over het cultuurverschil tussen beide landen. Beijens: ‘In België wordt de notaris nog als een notabele gezien. Die moet je niet als lompe Hollander gaan vertellen hoe het zit. Dan hoor je nooit meer wat van ze terug.’ ■

- Inwoners:** 11,5 miljoen
- Oppervlakte:** 30.528 km²
- Aantal notarissen:** 1.500
- Aantal notariskantoren:** 1.200
- Notarissen per 100.000 inwoners:** 13
- Opleiding:** een vijf jaar durende master rechten en een master notariaat van één jaar. Vervolgens moet de student drie jaar stage lopen, waarna een vergelijkend examen volgt. Aan de hand van de examenuitslagen en adviezen benoemt de benoemingscommissie de beste studenten tot kandidaat-notaris. De meest geschikte kandidaten maken, als er een standplaats openvalt, kans op een benoeming tot notaris.
- Pensioenleeftijd:** 67 jaar

Het begrip ‘kandidaat-notaris’ bestaat wel in België, maar heeft een andere betekenis. Dat zijn toekomstige notarissen die hun examen hebben gehaald, maar nog wachten op de toewijzing van een standplaats. Belgische kandidaten mogen dan ook niet waarnemen. Dat mogen alleen collega-notarissen.

opgeteld. En daar moet dan in Vlaanderen maximaal 27 procent belasting over worden betaald.’ Schenkingen worden ook regelmatig als een alternatief voor een testament gebruikt, weet Beijens. ‘Als je het schenken tijdens je leven in gang zet, heb je nauwelijks nog een testament nodig. Je hebt je vermogen dan al bij je partner of kinderen ondergebracht.’ Schenken is al helemaal een goed alternatief als de nabestaanden geen kinderen, maar bijvoorbeeld neven en nichten zijn. In Vlaanderen kan het vreemdentarief van 55 procent erfbelasting worden vermeden door het doen van een schenking tegen 7 procent (schenking in België) of zelfs 0 procent (schenking in Nederland). En de schenker kan zich ook het vruchtgebruik van het geschonken vermogen voorbehouden zonder dat dit bij overlijden fiscale problemen geeft.

CAHR voldoet niet aan privacywet, UBO-register wel?

WAT VINDT U DAAR NU VAN?

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een advies uitgebracht over het wetsvoorstel voor een besloten centraal aandeelhoudersregister (CAHR). De autoriteit is kritisch over de privacyaspecten van het CAHR. Ook het wetsvoorstel om het UBO-register te implementeren is door de privacywaakhond bekeken. Dit wetsvoorstel geeft de autoriteit geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Het UBO-register is voor een deel openbaar. Meet de autoriteit hier met twee maten?

Henk Nijboer

TWEDE KAMERLID PVDA

‘Omdat bv’s worden ingezet voor het plegen van financieel-economische criminaliteit is het van het grootste belang om te kunnen achterhalen wie achter een dergelijke vennootschap schuilgaat. De bestaande verplichting dat iedere bv een eigen aandeelhoudersregister bijhoudt, wordt amper of niet nageleefd. De FIOD, het Openbaar Ministerie en andere publieke diensten hebben te weinig aan een

slecht bijgehouden schriftje met aandeelhouders. Als dat er al is. De oplossing: zorg dat voortaan wel duidelijk is wie achter een bv schuilgaat. Een centraal bijgehouden register van aandelen dat toegankelijk is voor de instanties die moeten zorgen voor het bestrijden van financieel-economische criminaliteit. Een dergelijk aandeelhoudersregister kan niemand anders dan de notaris bijhouden. Voor vrijwel alle handelingen met aandelen van bv’s is al een notariële akte nodig, het notariaat beschikt al over een gecentraliseerd digitaal systeem waarin akten worden geregistreerd en *last but not least* de notaris zorgt voor een betrouwbaar systeem. Hierdoor werkt het centraal aandeelhoudersregister beter dan het toekomstige UBO-register. Dat laatst wordt immers gebaseerd op informatie die de aandeelhouders zelf aanleveren. En dan nog alleen voor natuurlijke personen en ook nog eens alleen natuurlijke personen met een aandeelhoudersbelang van 25 procent of meer. Ontduiking van het UBO ligt op de loer.’ •

Hans Erkamp

NOTARIS

‘Als ik cliënten naar het aandeelhoudersregister van hun vennootschap vraag, reageren ze vaak schouderophalend: dat staat toch wel ergens geregistreerd? Ook juristen en zelfs Kamerleden reageren verbaasd als ik uitleg dat de enige registratie van aandelen plaatsvindt op enkele papieren velletjes in een ringbandje.

“Dat is toch niet van deze tijd?”, is hun reactie. Het idee van een centraal aandeelhoudersregister is zó vanzelfsprekend en voor de hand liggend, dat veel mensen in de veronderstelling verkeren dat zoiets al lang bestaat. Zoals het Kadaster voor de registratie van onroerend goed. Hoezo privacyaspecten? Als je bijvoorbeeld artikel 4 van de Wet belastingen van rechtsverkeer eens goed leest, met al die verbanden die daarin worden gelegd voor aandeelhoudersbezit tussen bloedverwanten en verbonden vennootschappen, is een goed onderzoek naar aandeelhouderschap zonder centraal aandeelhoudersregister zelfs onmogelijk! De vraag is dan ook niet meer óf er een centraal aandeelhoudersregister wordt ingesteld, maar wanneer.’ •

Paul Bols

KANDIDAAT-NOTARIS

‘Ik vind niet dat de AP hier met twee maten meet. Het standpunt van de AP omtrent het CAHR sluit aan bij de kritiek van de Raad van State hierop. Ik kan me wel vinden in wat de AP over het wetsvoorstel zegt. De AP wenst een nadere onderbouwing ten aanzien van de noodzaak en de effectiviteit van het CAHR. Dit lijkt me heel zinvol om voldoende draagvlak te creëren voor het instellen van het CAHR. Dit register wordt immers ingesteld naast het aandeelhoudersregister dat het bestuur van een vennootschap moet bijhouden op grond van boek 2 BW en naast het UBO-register dat in 2020 wordt ingevoerd. Een belangrijk argument voor het CAHR is uiteraard de rechtszekerheid, daar is iedereen mee gediend. In de memorie van toelichting blijft dit argument wat mij betreft onderbelicht, daar wordt vooral gesproken over zaken als fraude en opsporing. Een belangrijk punt van kritiek van de AP is voorts dat in het wetsvoorstel onvoldoende is verankerd welke gegevens van de aandeelhouders in het register mogen worden opgenomen. In het wetsvoorstel is nu opgenomen dat dit moet worden uitgewerkt in ministeriële regelingen. Dit lijkt me met de AVG in het achterhoofd een terecht punt van kritiek van de AP. Bij Westland Partners namen we onlangs (in samenwerking met Evidend) een online digitaal aandeelhoudersregister in gebruik. Daar heb ik hoge verwachtingen van, zeker gezien het gebruiksgemak voor notariaat en cliënt. In dit register zijn bijvoorbeeld niet alleen de gegevens van aandeelhouders opgenomen, maar zijn ook documenten als oprichtingsakten, aankomstitels en eventuele aandeelhoudersovereenkomsten te raadplegen.’ •

Allard Schuering

**KANDIDAAT-NOTARIS EN BESTUURSLID
VAN DE KONINKLIJKE NOTARIËLE
BEROEPSORGANISATIE (KNB)**

‘Het eerste gevoel wat natuurlijk hier opkomt, is dat het er inderdaad op lijkt dat er met twee maten wordt gemeten. Echter, de achterliggende argumentatie waarom de AP bij het UBO-register geen aanleiding heeft tot het maken van opmerkingen is mij niet helemaal duidelijk. Het lijkt mij voor de hand te liggen dat de AP hier een duidelijker motivatie geeft. Ik hoop dat dit ook nader besproken wordt in

het parlement bij de verdere behandeling van het CAHR-wetsvoorstel. Beide registers hebben met elkaar te maken en zijn beide van belang voor een goedlopend rechtsverkeer van rechtspersonen en daarom lijkt mij dat de AP beide registers hetzelfde dient te behandelen. Met dien verstande dat het CAHR in de huidige opzet een meer besloten karakter heeft dan het UBO-register. Tevens is het zo dat voor een groot deel van de huidige bv’s en nv’s de enig aandeelhouder al reeds zichtbaar is bij het handelsregister voor een ieder. Dat punt, lijkt mij, moet hoe dan ook meegenomen worden in de afwegingen van de AP in dezen.’ •

Laurens Kelterman

**NOTARIS EN VOORZITTER VAN
DE VERENIGING ONDERNEMINGS-
RECHTSPECIALISTEN NOTARIAAT (VON)**

‘Ik denk dat de AP inderdaad met twee maten meet. Het CAHR wordt een besloten register en het UBO-register juist publiek toegankelijk. Over het eerste wetsvoorstel adviseert de AP echter de procedure niet voort te zetten, op het tweede heeft ze geen opmerkingen. Nu denk ik wel dat de AP in dit geval gedwongen is met twee maten te meten. Het UBO-register

is op basis van Europese wet- en regelgeving een verplicht openbaar register. Het CAHR is een initiatief vanuit het Nederlandse parlement. Daarvoor geldt nu eenmaal een andere beoordelingsruimte. En als ik het advies lees, vind ik dat de bezwaren tegen het wetsvoorstel CAHR niet de conclusie rechtvaardigen om de procedure te stoppen. Het is immers, zeker als aanvulling op het UBO-register, een goede *tool* om fraude, witwassen, et cetera te bestrijden. Daarnaast zal het voor de notaris een bron zijn voor zijn onderzoek en dient het daarmee de rechtszekerheid. De doelmatigheid van de regeling – waar de AP aan lijkt te twijfelen – staat voor de praktijk buiten kijf en verantwoordt naar mijn mening ruimschoots de registratie van gegevens van aandeelhouders in een zeer beperkt openbaar toegankelijke omgeving.’ •

Fatih Ibili

‘Nederland is een klein dorp’

Wat kun je als (kandidaat-)notaris leren van een professor vastgoedeconomie, executie- en beslagrecht, internationaal goederenrecht of fiscaal concernrecht? Veel! De kennis op universiteiten is eindeloos. Voor deze rubriek praten wij elk nummer met een andere hoogleraar. We maken een rondje door het land met de vraag: ‘Wat kan het notariaat van u leren?’ Deze keer krijgen we les van Fatih Ibili.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

‘Familierecht is spannend. Het is emotie, het gaat om geld, macht, liefdes en relaties. Waar ik de studenten het meest warm voor krijg? De onderwerpen die nu zijn voorgesteld door de Staatcommissie Herijking ouderschap. Daar besteed ik een heel college aan. Ik hoef dan weinig moeite te doen ze wakker te houden. Als ik de studenten vertel dat er een commissie in Nederland is die heeft geadviseerd dat een kind meer dan twee juridische ouders mag hebben, kijken ze mij aan alsof ze water zien branden. Of draagmoederschap, ook zo’n thema. Het zijn atypische gevallen van afstammings en er staat nog niks over in de wet. Je kan er je fantasie op loslaten.’

VERMOGENSRECHTELIJKE MAN

‘Sinds 2017 bekleed ik een leerstoel personen- en familierecht aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ik ben daar *in the picture* gekomen door mijn werk voor de Staatscommissie Herijking ouderschap, waar ik aan deelnam. Eigenlijk is het gek gelopen. Van huis uit ben ik meer een vermogensrechtelijke man. Thema’s zoals goederenrecht, contractenrecht en onrechtmatige daad spraken mij altijd meer aan. In Brussel waren ze op enig moment bezig met verordeningen op het gebied van internationaal privaatrecht. In 2015 kregen we ook de eerste familierechtelijke Europese verordening. Je gaat daarover schrijven en voordat je het weet, word je aangemerkt als specialist op het gebied van IPR-familierecht. Ik publiceer

nog steeds over vermogensrechtelijke onderwerpen, maar het zwaartepunt ligt nu vooral op het personen- en familierecht en dan vooral internationaal georiënteerd.’

DOORVRAGEN

‘Nederland is eigenlijk een dorp in een groot land dat de wereld heet. Op het gebied van IPR-familierecht nodig ik notarissen dan ook uit hun blik te verruimen. Kijk verder dan alleen Nederland en wees bewust van de mogelijke gevolgen van een akte in het buitenland. De internationale blik moeten ze hebben wanneer ze huwelijksvoorwaarden maken, bezig zijn met estate planning of een testament opmaken. De Nederlandse notaris is zich soms van geen kwaad bewust, maar sommige punten zijn in andere landen niet zo vanzelfsprekend als hier. Neem het huwelijk tussen twee mensen van hetzelfde geslacht. Er zijn landen die dat niet erkennen. Dan is de partner ook niet zomaar erfgenaam. Of andersom: is een buitenlands huwelijk hier wel geldig? Of op het gebied van erkenning: brengt de erkenning van een kind in het buitenland wel een afstammingsrelatie met zich mee in Nederland? Dat heeft weer consequenties voor de toekomstige nalatenschap. Dat zijn buitenlandse elementen waar de gemiddelde notaris niet altijd stil bij staat, maar waar je wel oog voor moet hebben.’

OVERWEGINGEN

‘Ik ben voorstander van een preambule of considerans, oftewel een inleidende tekst bij een notariële akte. Hierin schets je het doel en de omstandigheden die hebben geleid tot de akte. Als je merkt dat de mensen die bij jou aan tafel zitten een internationaal bestaan hebben, wijdt er dan overwegingen aan in zo’n inleidende tekst. Ik zeg niet dat je daarmee alles

kan oplossen, maar je kan wel het verhaal van mensen kwijt. Ook over vermogen in het buitenland, een stuk grond of vakantiehuisje. Als het bij onenigheid of onduidelijkheid voor een buitenlandse rechter komt, helpt het deze rechter te weten wat partijen precies voor ogen hadden bij het opstellen van de akte.’

LEVENDIGER

‘Sinds oktober 2017 ben ik verbonden als raadsheer in de familiekamer van het Gerechtshof Den Haag. Denk aan onderwerpen als gezag, omgang, afstamming, alimentatie, echtscheiding, verdeling en kindertoevoering. Zowel nationaal als internationaal. Ik gebruik voorbeelden uit de Haagse praktijk in mijn Groningse colleges. Het maakt mijn lessen levendiger. Andersom merk ik dat je als raadsheer een voorsprong hebt als je de wetenschappelijke kennis in grote lijnen paraat hebt. Tegenwoordig wordt van familierechters veel verwacht. Het is niet langer alleen een juridisch oordeel, maar je moet soms ook echt tot partijen doordringen. Stop het trekken aan een kind bijvoorbeeld. Daar heb je heel wat overredingskracht voor nodig. Als je mij vraagt waar ik moeier van word: mijn werk voor de universiteit of voor de familiekamer? Dan zeg ik: qua afstand Groningen, maar mentaal Den Haag.’ ■

WIE Fatih Ibili
WAT Personen- en familierecht en internationaal privaatrecht (IPR)
WAAR Rijksuniversiteit Groningen
LES ‘Verruim je blik en kijk over de grens’

Dream Team verkent de toekomst

Dromen moet! Ook in het notariaat. Dus boog het Dream Team, een groep van twintig (toegevoegd en kandidaat-)notarissen, zich 16 april over de toekomst van het notariaat. Vragen als 'waarom is de notaris onmisbaar?' 'hoe verbeteren we de toegankelijkheid van de notaris?' en 'hoe borgen en benutten we de traditionele kernwaarden van het notariaat in een steeds digitalere wereld?' werden met veel enthousiasme besproken. Ook werd gebrainstormd over het klassieke, efficiency-, Zuidas- en nichekantoor over tien jaar. Zijn die kantoren er nog en wat voor werk doen ze dan? Eén gemeenschappelijke deler: samenwerking in de *backbone* wordt voor het notariaat essentieel en het belang van de notariële kernwaarden wordt in een digitalere kantoororganisatie alleen maar groter.

DE FOTO

Antwoorden OpMaat snel binnen handbereik

Uw vertrouwde juridische bron
ontwikkelt met u mee

Om op de hoogte te blijven binnen uw vakgebied, met behulp van de meest relevante jurisprudentie, commentaren en tijdschriftartikelen, heeft u behoefte aan een goede online database.

Sdu OpMaat voor het Notariaat biedt u

- Een overzichtelijke database gemakkelijk doorzoekbaar
- Praktijkgericht, precies wat u nodig heeft
- Inclusief titels als Notamail, WPNR, FNB
- Persoonlijke e-mail attenderingen en handige dossierfunctie

Benieuwd naar OpMaat voor het Notariaat? Voor een aanvraag proefabonnement of meer informatie gaat u naar [Sdu.nl/opmaat](https://www.sdu.nl/opmaat).

Sdu

oprecht
de beste
keuze

Wandelschoenen

Een aantal weken geleden heb ik mijn hardloopschoenen ingeruild voor een paar wandelschoenen. Je weet wel, van die saaie, grijze exemplaren (mijn vriendinnen hebben hier al smakelijk om gelachen), lang niet zo flitsend en kleurrijk als mijn hardloopschoenen. Dit jaar mag ik namelijk voor het eerst deelnemen aan de Nijmeegse vierdaagse.

FASCINEREND

Als klein kind ging ik altijd al kijken naar de vierdaagse. Massa's mensen die voorbij kwamen lopen, ieder op zijn eigen tempo en met zijn eigen doel, met een fantastische sfeer. Ik vond het fascinerend. Toen ik eenmaal in Nijmegen studeerde, bleef dat kijken erin, al veranderde de manier waarop wel. Stond ik als kind langs de kant voor een *high five* van de militairen, als student gingen we na een avond 'vierdaagsefeesten' naar de start op de Wedren om de lopers uit te zwaaien (en stiekem ook nog steeds voor die *high five*). Voor ons een mooie afsluiting van de avond, voor de lopers de start van hun dag.

INGELOOT

In die jaren begon het bij mij te kriebelen. Wat een uitdaging zou het zijn om zelf een keer deel te nemen en die bijzondere

*'Genoeg tijd om
over van alles
na te denken'*

sfeer te mogen ervaren. Na wat twijfelen (en heel wat avonden vierdaagsefeesten) besloot ik vorig jaar om me in te schrijven. Eind maart kwam het bericht: ik was ingeloot!

Inmiddels ben ik begonnen met trainen. In dat trainen gaat stiekem best veel tijd zitten, want elke vijf kilometer extra betekent ook een uur extra wandelen. Genoeg tijd om tijdens het wandelen over van alles en nog wat na te denken, zo ook over mijn loopbaan in het notariaat. Want wat wil ik in de toekomst?

ONDERNEMERSCHAP

Tijdens de beroepsopleiding worden we zo nu en dan geacht hier al over na te denken. Bijvoorbeeld tijdens de bijeenkomsten over ethiek, tuchtrecht en financiële kennis, maar ook door het opstellen van de businesscase. Na het afronden van de beroepsopleiding mogen we starten met de waarneming, weer een nieuwe stap in onze loopbaan. Maar het is niet voor iedereen vanzelfsprekend dat we op

een dag notaris worden. Dat we na zes jaar stage benoemd kunnen worden tot notaris, wil niet zeggen dat we dat ook willen óf kunnen. Je verandert van werknemer in werkgever, het ondernemerschap komt om de hoek kijken. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Toch begint bij mij het ondernemerschap zo heel voorzichtig te kriebelen. Gelukkig heb ik nog een aantal stagejaren (en heel wat kilometers wandelen) te gaan om hier verder over na te denken.

PAD

Er is geen goed of fout in het te bewandelen pad. Het is net als de wandelaars van de vierdaagse: ieder van ons doorloopt zijn loopbaan op zijn eigen tempo en met zijn eigen doel. ■

Geeke van Haaren,
Notariskantoor Cuijk

Schoollotingen in Utrecht

Transparante loting blijft een noodzakelijk kwaad

Inmiddels zijn schoollotingen in grote Nederlandse steden een jaarlijks terugkerend ritueel, omdat te veel leerlingen uit groep acht kiezen voor dezelfde middelbare scholen. In Utrecht verricht notaris Wil Brantjes de trekking. 'Jammer dat het moet, want er zijn hier veel leuke en goede scholen.'

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Truus van Gog

Na de zomer stappen 4.314 basisschoolleerlingen uit Utrecht en Stichtse Vecht over naar de middelbare school. De overgrote meerderheid van hen kan terecht op de school van hun voorkeur. Soms zijn ook degenen die al een broer of zus op de middelbare school hebben, verzekerd van een plek. Maar al tien jaar zijn er ook scholen waarvoor meer leerlingen zich aanmelden dan er beschikbare plaatsen zijn. Dit jaar gaat het om 4 middelbare scholen, waar 752 kinderen naartoe willen, terwijl er in totaal 382 eersteklassers terecht kunnen. 370 kinderen kunnen niet naar de school van hun voorkeur en dus moet er worden geloot. Voor het tiende achtereenvolgende jaar verrichtte notaris Wil Brantjes onlangs de trekking van de schoollotingen in Utrecht. Ook Yasmina Daoudi en Harriët Smit nemen deel aan het gesprek. Daoudi werkt bij de uitvoeringsorganisatie Naar het VO (Voortgezet Onderwijs) die de loting organiseert. Zij is verantwoordelijk voor alle aanmeldingen, de namen- en lotingslijsten. Smit is

als programmaleider bij het Samenwerkingsverband Sterk VO eindverantwoordelijk voor het hele proces.

SOEPELE TREKKING

De schoolloting wordt sinds vijf jaar centraal georganiseerd en vond begin april plaats. Geloot moest worden voor vier middelbare scholen met in totaal negen verschillende richtingen. Ter voorbereiding loopt Wil Brantjes de avond ervoor thuis alle negen lijsten en de corresponderende namenlootjes nog eens na. 'Mijn grote angst is dat er tijdens de loting een lootje ontbreekt waardoor we opnieuw moeten beginnen.'

Als er 64 kinderen loten voor het vwo op school X, controleert hij of daadwerkelijk

de 64 juiste namen in het correcte vwo-bakje zitten. Om de trekking zo soepel mogelijk te laten verlopen, staat elke naam genummerd op de lotingslijst én zit als genummerd lootje in het juiste bakje.

De openbare loting wordt bijgewoond door directbetrokkenen onder wie vertegenwoordigers van de vier scholen, medewerkers van Van Grafhorst Notarissen en sinds een aantal jaren ook journalisten. Brantjes: 'Een van mijn medewerkers trekt het lootje, noemt het nummer en de naam van de leerling, bijvoorbeeld: "Nummer 44, Abdel Karim". Als het lootje met zijn naam als eerste getrokken wordt, roep ik "Eén". Ondertussen schrijven vier partijen mee, onder wie de afgevaardigde van de school waar Abdel Karim is ingeloot en ikzelf. Nadat alle nummers zijn getrokken, lees ik nogmaals alle namen en trekkingnummers voor. Niemand gaat hier de deur uit met een verschil in de lijsten. Er is elk jaar één collectieve uitkomst.'

DOORLOTEN

Als zestig leerlingen meedingen naar veertig plaatsen, stopt Brantjes niet na nummer veertig. Ook de lootjes van de twintig andere kinderen worden getrokken en voorzien van een trekkingnummer. Over dat doorloten zijn alle partijen zeer tevreden: het maakt de trekking transparant. Yasmina Daoudi: 'Hoe weet ik nou of mijn kind wel op die lijst stond, is een jaarlijks terugkerende vraag van ouders. Dan leg ik uit dat alle namen en lijsten door drie verschillende mensen zijn gecheckt.'

Wil Brantjes, Harriët Smit en Yasmina Daoudi tijdens de loting.

Kort voor de loting ontving hij eens de boodschap: Wil, denk je aan je oude buurjongen?

Bovendien kan ik ze het trekkingsnummer van hun uitgelote kind geven. Dat overtuigt.' Harriët Smit: 'Driemaal woonden ouders de loting bij, maar ook zij beaamden dat de procedure transparant en eerlijk verliep.'

VOL IS VOL

Onmiddellijk na de trekking maakt Daoudi – die alles op de computer heeft bijgehouden – via het digitale systeem de uitslag bekend aan de basisscholen, die op hun beurt de ouders inlichten. Alle Utrechtse middelbare scholen maken diezelfde avond nog bekend of en hoeveel plaatsen zij overhebben. Smit en Daoudi bellen met bestuurders om te vragen of hun school misschien extra leerlingen kan aannemen. Vervolgens krijgen de uitgelote leerlingen en hun ouders vijf dagen de tijd om een nieuwe schoolkeuze te bepalen, waarna een eventuele tweede loting volgt. In een later stadium kan een hoge score van de eindtoets nog leiden tot hoger schooladvies, zoals minister Sander Dekker wettelijk liet vastleggen. Daoudi: 'Maar wie dan nog wil veranderen van school, kan uitsluitend kiezen uit scholen die plaats hebben op dat niveau. Wat vol zit, zit vol.'

HYPES

Dit jaar gaat 91 procent van de basisschoolleerlingen naar de school van hun eerste keuze, vorig jaar was dat nog 97 procent. Brantjes betreurt het dat er in Utrecht moet worden geloot voor bepaalde middelbare scholen, terwijl de stad volgens onderwijsorganisaties

voldoende leuke en goede scholen telt. 'Ouders en leerlingen baseren zich bij hun schoolkeuze vaak ook op wat zij van anderen horen. Dat leidt tot een *run* op een aantal scholen, maar de populariteit daarvan wisselt: het zijn nooit jaren achtereenvolgende dezelfde scholen.' Smit: 'Die hypes zijn niet te beïnvloeden en worden soms veroorzaakt doordat ouders strategisch kiezen. Als mijn kind zich opgeeft voor school A, wordt hij misschien uitgeloot. Laten we dan maar school B kiezen, waarvoor niet hoeft te worden geloot. Dat bedenken meer ouders en dan zie je dat school A onverwacht plaatsen overhoudt, terwijl er voor school B ineens moet worden geloot.'

VERDRIET

Uitgeloot zijn, kan hard aankomen, zegt Brantjes. Enkele jaren geleden lootte hij de dochter van een collega uit. Zij wilde dolgraag naar de school bij haar om de hoek, die 43 plaatsen had. Het lootje met haar naam kreeg nummer 44, het meisje was ontroostbaar. Kort daarop verhuisde een van de 43 ingelote leerlingen en kon zij alsnog naar de school van haar dromen. Mazzel, zegt hij. Van een andere medewerker lootte hij een

zoon uit, die inmiddels *happy* is op de school waar hij nu zit. Wil: 'Het feit dat ik vijf jaar lang met mijn foto in de krant sta met naam en toenaam, betekent dat men wel weet dat ik degene ben die deze loting doet.' Voorafgaand aan de trekking ontving hij via Facebook eens de boodschap: Wil, denk je aan je oude buurjongen?

ALGORITME

Van loting via de computer is Brantjes geen voorstander. Een computer kan zijn voorprogramma, waardoor een algoritme meebepaalt wie in- en uitgeloot wordt. Als scholen daarvoor kiezen, moeten ze dat doen, maar dan heeft hij als notaris geen controle meer op wat er gebeurt en zal hij daar dus geen medewerking aan verlenen. 'Laat mensen zien: het gaat eerlijk, je wordt niet bedonderd. Jaarlijks maak ik na afloop een proces-verbaal-akte van wat er precies is gebeurd, die iedereen kan inzien.'

Smit: 'Vanuit de samenwerkende scholen zijn wij ontzettend blij met Wil. Samen hebben we het proces de afgelopen jaren geoptimaliseerd tot de geoliede machine die het nu is.' Aan het eind van het gesprek trekken Yasmina en zij dan ook meteen de agenda om de loting van 2020 vast te leggen. 'Weten we tenminste zeker dat we volgend jaar weer met Wil werken.' ■

Declaratiegeschillen

Om van te leren

Sinds 1 januari 2013 worden declaratiegeschillen tussen de notaris en zijn cliënt beslecht door de Geschillencommissie Notariaat. De uitspraken van die commissie worden gepubliceerd op hun website en summier gemotiveerd, maar er blijft nog genoeg over om van te leren. Een bloemlezing uit de overwegingen van die commissie.

TEKST Madeleine Hillen-Muns | BEELD Roel Ottow

1 De beslissingsnorm

De commissie beslist naar redelijkheid en billijkheid met inachtneming van de tussen partijen gesloten overeenkomst. Maatstaf voor het handelen van de notaris is dat deze heeft gehandeld zoals verwacht mag worden van een redelijk bekwame en redelijk handelende notaris. Dat betekent dat een beslissing van de commissie niet alleen wordt gedragen door de overeenkomst van opdracht zoals die in een concreet geval is gesloten, maar ook door wat geacht mag worden tot die opdracht te behoren. Dit omdat een notaris die werkzaamheden volgens wet- en regelgeving of tucht-recht behoort te verrichten.

2 Werkzaamheden buiten de opdracht

Een notaris moet op grond van artikel 10 van de Verordening beroeps- en gedragsregels 2011 zijn cliënt tijdig en duidelijk uitleg geven over de financiële gevolgen van zijn inschake-

ling en tijdig mededelen wanneer hij meer kosten in rekening brengt dan voorzien. Een mondelinge afspraak dat – niet nader gespecificeerde – extra werkzaamheden zouden worden verricht, die op basis van bestede tijd in rekening zouden worden gebracht, achtte de Commissie in dit licht onvoldoende. Met de cliënt had vooraf moeten worden gesproken welke extra werkzaamheden zouden worden verricht, wat daarvan de kosten zouden worden en wie die kosten zou dragen.

3 Werkzaamheden waarvoor mondeling opdracht is gegeven

Hoewel een schriftelijke opdrachtbevestiging de voorkeur heeft, is het niet nodig dat er een contract of offerte ondertekend wordt om een rechtsgeldige overeenkomst tot stand te laten komen. Voor de totstandkoming van een rechtsgeldige overeenkomst van opdracht is een aanbod van de notaris en de aanvaarding daarvan door de cliënt voldoende. De wijze waarop die beide plaatsvinden, is in principe

vormvrij. Dit betekent dat een overeenkomst ook mondeling of digitaal kan worden gesloten. Het gaat erom dat partijen overeenstemming hebben bereikt over de inhoud van hun afspraak. Of dat op papier staat, is voor de rechtsgeldigheid daarvan in beginsel niet belangrijk. De notaris mag aannemen dat de opdracht wordt gegund als de inhoud en de voorwaarden daarvan met de cliënt zijn besproken en de cliënt niet tijdens het gesprek of anders kort daaropvolgend protest heeft

aangetekend tegen de totstandkoming van een opdracht. Het nalaten daarvan komt voor risico van de cliënt (Referentienummer: 118211).

Een akkoord van de cliënt over de kosten van een advies mag ook worden afgeleid uit het feit dat de cliënt geen bezwaar heeft gemaakt tegen de per e-mail opgegeven kosten van het advies. Zeker als de cliënt daarna nog nader advies heeft gevraagd (Referentienummer: 89402).

In een geval waar het ging om de rekening voor het maken van volmachten voor verkopers van een registergoed oordeelde de commissie ook dat de cliënt wist of had moeten begrijpen dat die dienstverlening niet gratis is. Vóór de levering heeft de notaris contact gehad met een vertegenwoordiger van de verkopers en hem erop gewezen dat indien de erfgenamen ervoor zouden kiezen niet bij het passeren van de leveringsakte aanwezig te zijn, volmachten moesten worden gemaakt. Daarmee is voor de commissie voldoende komen vast te staan dat de cliënt op de hoogte was of had kunnen zijn van het feit dat de notaris extra werkzaamheden moest verrichten waarvoor hem de kosten in rekening zouden worden gebracht. De commissie woog mee dat het gebruikelijk is die kosten in rekening te brengen bij verkopers in plaats van bij kopers, ook al is tussen hen afgesproken dat de koper de kosten van de levering draagt ('kosten koper') (Referentienummer: 85346).

4 Werkzaamheden die bij de opdracht horen

De notaris is op grond van zijn ambt verplicht, voordat hij tot het passeren van de akte van levering van een onroerend goed overgaat, onderzoek te verrichten naar de beschikkingsbevoegdheid van de eigenaren van het te leveren registergoed. De kosten voor recherche daarvan vallen in principe ook onder de clausule 'kosten koper', tenzij sprake is van uitzonderlijke extra werkzaamheden die in redelijkheid niet ten laste van de koper kunnen worden gebracht. Op de notaris rust de zorgplicht de beschikkingsbevoegdheid van alle eigenaren ten tijde van de overdracht te controleren en de eigenaren ieder afzonderlijk op de hoogte te brengen van de levering

Notaris mag niet blindelings afgaan op informatie die cliënt vooraf aan hem verschaft

van de woning. De kosten die daarvoor moeten worden gemaakt, zijn terecht bij de verkoper in rekening gebracht (Referentienummer: 86117).

De notaris heeft voor de inhoud van een vaststellingsovereenkomst een eigen verantwoordelijkheid. Hij mag niet blindelings afgaan op informatie die de cliënt vooraf aan hem verschaft. Dat de cliënt van mening is dat hij de notaris een pasklaar, door de advocaat opgesteld document heeft overhandigd en dat dit document in zijn geheel in de vaststellingsovereenkomst is opgenomen, kan hem in dit licht niet baten. De commissie oordeelde in het desbetreffende geschil dat de declaratie qua hoogte en omvang, gelet op de inhoud van de werkzaamheden, niet bovenmatig of buitenproportioneel kan worden geacht. De in rekening gebrachte tijd is gelet op de genoemde eigen verantwoordelijkheid van de notaris niet onnodig besteed (Referentienummer: 114377).

Een ander voorbeeld van werkzaamheden die een notaris moet verrichten, is het onderzoek naar de wilsbekwaamheid. Waar er twijfel is over de wilsbekwaamheid, zal er meer tijd gaan zitten in de behandeling van het dossier. Die tijd wordt niet onnodig besteed en mag dus in rekening worden gebracht (Referentienummer: 76828).

De notaris die stond op de integrale voorlezing van het testament voor een slechtziende cliënt, nam zijn zorgplicht te ruim. De extra werkzaamheden, bestaande uit de integrale voorlezing, waren in dit geval objectief gezien niet noodzakelijk. De cliënte had de tekst thuis met een speciale loep geheel gelezen en begrepen. Dit werd door de notaris niet bestreden.

De met die voorlezing gemoeide tijd mocht de notaris om die reden niet in rekening brengen (Referentienummer: 98003).

5 Weigeren van opdracht

De notaris die in zijn algemene voorwaarden heeft vastgelegd welke zaken in aanmerking komen voor behandeling volgens een laag tarief, mocht een opdracht die niet binnen dat kader viel, weigeren. In de, bij de cliënt bekende, 'spelregels' stond dat de te leveren woning niet afkomstig mocht zijn uit een nalatenschap of echtscheiding. De cliënt vond dat deze spelregel niet op hem van toepassing was omdat zijn ex wilde meewerken aan de levering. De woning van de cliënt behoorde echter wel tot een ontbonden huwelijksgemeenschap. De commissie was wel van oordeel dat de notaris, ondanks de door hem gehanteerde 'goedkope' formule, duidelijker had mogen zijn richting de cliënt waarom het dossier op grond van de voorwaarden niet behandeld kon worden. In zoverre acht de commissie de klacht gegrond (Referentienummer: 120108).

6 Termijn

Een cliënt die niet bereid was de nota van de notaris te voldoen omdat deze nota ruim twee jaar na het verrichten van de werkzaamheden was verstuurd, kreeg van de commissie geen gelijk. De commissie vond dat het de notaris vrijstond om naar aanleiding van de mededeling van de cliënt dat de opdracht werd ingetrokken en aan een andere notaris werd gegeven, de al verrichte werkzaamheden (alsnog), binnen de geldende wettelijke termijn van vijf jaar, aan de cliënt in rekening brengen (Referentienummer: 84755). ■

‘Het gaat om de toekomst’

En
verder

'Het vertrouwen is er'

Ed Engelen is notaris in Smilde. Hij was voorzitter van de ring Drenthe, later Noord-Nederland, en zat tien jaar in de ledenraad. Nu gaat hij graag eens aan de andere kant van de tafel zitten. Sinds 1 mei is hij bestuurslid van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie. 'Het notariaat gaat mij aan het hart.'

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

In 1992 werd ik kandidaat-notaris in Arnhem. Later werkte ik in Oss, vlakbij het dorpje Berghem waar ik ben opgegroeid. Ik had het er goed naar mijn zin, maar door een fusie zou een plek in de maatschap onverwacht langer op zich laten wachten dan ik wilde. Ik hou van nieuwe uitdagingen en wilde graag ondernemer worden. Dus besloot ik de bakens te verzetten. In 2000 heb ik gereageerd op een vacature in Smilde waarbij de insteek was dat de kandidaat per oktober 2003 het kantoor zou overnemen. Dat klonk interessant, en dat was het ook! Lidia, toen mijn vriendin, is opgegroeid in Oost-Groningen en vond het leuk naar Drenthe te gaan. Als je een dorpskantoor overneemt, moet je in het dorp gaan wonen, vind ik. Sinds 2000 wonen we in Smilde. We zijn getrouwd in 2001 en hebben inmiddels twee dochters, 16 en 13 jaar oud. In 2003 werd ik notaris. Lidia werkt bij mij op kantoor. Ze is verantwoordelijk voor onder meer boekhouding, automatisering en relatiebeheer.'

JASJE

'Als kind wilde ik straaljagerpilot worden, maar dat ging niet door omdat ik een bril kreeg. Toen ik werd uitgeloot voor de School voor Journalistiek ben ik rechten gaan doen in Nijmegen. Voor een jaartje, dacht ik. Maar ik ben blijven hangen. Ik kwam toevallig bij een college notarieel recht terecht toen ik eens met een groepje jongens in jasje meeliep. Zelf droeg ik in die tijd een ander soort jasje: van leer. Het vak greep me direct. Toch had ik niet de ambitie zelf het notariaat in te gaan. Mijn stage heb ik gelopen op de fiscaal-juridische afdeling van een verzekeraar. Daarna solliciteerde ik bij een groot notariskantoor en werd aangenomen. Zo rolde ik het vak in, en ben er gebleven. Een prachtig vak.'

GOTLANDPELSSCHAPEN

'Sinds de eerste week van april lopen er lammeren rond bij ons huis. 's Avonds rond een uur of zeven, acht, gaan ze achter elkaar aan rennen. Een prachtig gezicht. Het zijn zwarte lammeren, van Gotlandpelsschappen, die langzamerhand staalgrijs worden. Bij ons huis hoort twee hectare land. Dat kun je niet laten verwilderen, daar moet je wat mee doen. Daarom ben ik schapen gaan fokken. Op een gegeven moment had ik er 65 rondlopen. Ik fokte het ras voor het stamboek. Tja, als ik iets doe, doe ik het goed. Maar het kostte veel tijd. Tijd die ik liever aan mijn gezin besteed. Ik ben gaan afbouwen en heb een paar schapen overgehouden. Nu maak ik meer van het leven van mijn dochters mee. Dat vind ik belangrijk. Ze volleyballen allebei op hoog niveau, dus mijn vrouw en ik fungeren vaak als taxidienst. Mijn vrije tijd is voor mijn gezin.'

BLOCKCHAIN

'Ik heb tien jaar in de ledenraad gezeten en was voorzitter van de ring Drenthe, die later opging in de ring Noord-Nederland. Ik draag het notariaat een warm hart toe en vind het interessant nu aan de andere kant van de tafel te zitten. Het bestuur is voor mij een nieuwe uitdaging. We leven in een tijd van allerlei ontwikkelingen die het notariaat raken. Velen zien dat als bedreigingen, maar ik denk dat het kansen zijn die we moeten benutten. Denk aan blockchain. Dat biedt nieuwe mogelijkheden, die notarissen wat mij betreft zo snel mogelijk gaan gebruiken. Daarbij moeten we wel realistisch blijven. Zuidkantoren hebben andere budgetten dan de kleinere kantoren, die de meerderheid van het notariaat uitmaken.'

BETROUWBAAR

'Het is van belang dat wij als notarissen laten zien wat wij doen. De markt ziet de notaris als duur. Men vindt het vanzelfsprekend dat notarissen betrouwbaar zijn en de zaken goed regelen, maar zo vanzelfsprekend is dat niet. De koper van een pand stort zonder aarzelen de koopsom op de rekening van de notaris. Dat vertrouwen is er. Iedereen krijgt waar hij recht op heeft, daar zorgen wij voor. Dat gaat niet vanzelf. Daar moet veel voor gebeuren, en dat moeten wij als notarissen duidelijk zien te maken. Zelfs de overheid ziet de notaris als duur. Dat blijkt uit de naam van het wetsvoorstel 'Wegnemen notariskosten bij algehele gemeenschap van goederen'. Die titel maakt mij sprakeloos. Nog los van de inhoud van dat wetsvoorstel, dat het mogelijk maakt dat je door een vinkje te zetten bij de burgerlijke stand in een algehele gemeenschap van goederen belandt, zonder goede voorlichting over de gevolgen daarvan. Terwijl we nu juist de beperkte gemeenschap van goederen als hoofdregel hebben. We hebben heel wat te doen. Het gaat om de toekomst van het notariaat. Daar draag ik graag mijn steentje aan bij.' ■

‘We moeten niet in een kramp schieten’

NRS

Het appel van toezichthouders aan notarissen om waakzamer te zijn, roept veel praktische vragen op bij de deelnemers aan de NRS-cursus over vastgoedfraude. NRS-bestuurslid Jeffrey Koenecke is blij met de discussie. ‘Dit krijgt een vervolg.’

| TEKST Peter Steeman

Hoe zorg je dat je als notaris herkent wanneer je met criminelen te maken hebt? Waar moet je op letten? Met dat doel sloegen eind vorig jaar de KNB en NRS samen met de Belastingdienst en het Bureau Financieel Toezicht (BFT) de handen ineen. Het resulteerde in twee cursussen op 11 februari en 14 maart waar de sprekers van de Belastingdienst en het BFT konden rekenen op een aandachtig gehoor. Koenecke was als bestuurslid betrokken bij de voorbereiding van beide cursussen, maar onderscheidt zich in kennis van fraude niet van de gemiddelde notaris. De cursus was daarom ook voor hem een eyeopener. ‘Ik schrok van sommige zaken die ik hoorde. De *hardcore* zaken zijn voor een notaris makkelijk te herkennen. Wanneer er bijvoorbeeld geld van een partij uit Jemen rechtstreeks op je rekening wordt gestort, is dat een duidelijke indicator voor fraude. Als je daar niet op aanslaat als notaris gaat er iets niet goed.

‘We moeten niet in een kramp schieten’

Daarvoor hoef je niet naar een cursus te gaan. Maar criminelen kunnen ook op een wijze te werk gaan die op het eerste gezicht legaal lijkt. Bijvoorbeeld wanneer een koop niet doorgaat en de waarborgsom wordt via de rekening van de notaris doorbetaald aan de verkoper. Het is een truc die criminelen gebruiken om geld wit te wassen. Ik kan mij voorstellen dat je zoiets als notaris niet door hebt. Zelf doe je immers niets fout. Het is belangrijk voor notarissen – en voor registergoedspecialisten in het bijzonder – te horen op welke manieren de onderwereld gebruikmaakt van de bovenwereld. Ik ben daar zelf ook nieuwsgierig naar. Ik wil weten wat ik niet weet.’

OP DE MAN AF

Een succes, noemt Koenecke de cursussen, al maken de bijeenkomsten ook duidelijk dat de verwachtingen van de Belastingdienst en het BFT niet helemaal in de pas lopen met de ervaringen van de gemiddelde notaris. Koenecke geeft een voorbeeld. ‘De Belastingdienst vindt dat de notaris moet opmerken of er een discrepantie is tussen marktwaarde en

koop prijs. Daar barstte in de zaal een discussie over los. Veel notarissen vinden dat ze weliswaar verstand hebben van vastgoed, maar dat maakt ze nog niet tot een taxateur. Geef ons eerst maar eens een goede set van regels en extra kennis om die rol te vervullen. Een ander voorbeeld is de onderzoeksplicht die de notaris heeft naar geldstromen bij vastgoedtransacties. Je ziet steeds vaker dat mensen met particuliere gelden vastgoed financieren. Het geld dat op de kwaliteitsrekening van de notaris wordt gestort, komt dan niet van een bank maar van een bv of privépersonen. De BFT wil dat we naar de herkomst van dat geld vragen. Wanneer je dat als notaris op de man af vraagt, krijg je als antwoord: “Dat heb ik verdiend.” Dat is niet genoeg. Maar hoe ver moet je dan gaan in het onderzoek naar de herkomst van het geld? We worden geacht ondernemer te zijn, maar hoe houd je klanten over als je per dossier duizenden euro’s extra moet rekenen om tien jaar aan IB-aangiften door te spitten? Daar had de BFT ook geen antwoord op.’

LOSSE EINDJES

Koenecke tilt niet te zwaar aan de losse eindjes in het debat. ‘Die discussie is juist goed. Voor je een sterke weerbare notaris kan zijn die “nee” durft te zeggen, moet je eerst weten wat er speelt. Het heeft geen zin als het BFT beleid maakt en het vervolgens over de schutting gooit. We moeten als NRS, KNB, Belastingdienst en BFT leren van elkaars inzichten. Dat kan alleen als je elkaar, net als collega’s, in de haren durft te vliegen. Het grootste gevaar is dat notarissen achterover leunen en wachten op regelgeving. We moeten niet in een kramp schieten, maar nieuwsgierig blijven en de dialoog zoeken door middel van dit soort bijeenkomsten. Dit krijgt een vervolg.’ ■

VERENIGINGSNIEUWS

VON

Ruzie in de tent

De VON organiseert op 18 juni een bijeenkomst met 'Ruzie in de tent' als thema. Daarbij staat de rol die de notaris kan spelen in de aandeelhoudersvergadering centraal. De bijeenkomst vindt plaats bij Euronext aan het Beursplein in Amsterdam. De sprekers tijdens deze bijeenkomst zijn Sven Dumoulin (VU Amsterdam), Paul Olden (NautaDutilh), Rogier Wolf (UdinkSchepel Advocaten/ Universiteit Maastricht), Kirsten van Rooijen (Georgeson) en Ruud van Helden (oud-notaris in Amsterdam).

VMN

Cursus over pensioenen

Pensioenregelgeving is dagelijks in het nieuws. Pensioen vertegenwoordigt een groot financieel belang. Toch is de kennis over en de belangstelling voor dit onderwerp vaak gering. Dit zie je ook terug in geval van echtscheiding. De VMN biedt op 17 juni de cursus 'Pensioenen: civiel en fiscaal' aan. Op welke manier maak je op dat moment goede afspraken over opgebouwde rechten en de verevening daarvan? Frank Hoens (Centrum voor Notarieel recht, Radboud Universiteit Nijmegen, estate planner en oud-kandidaat notaris) en Bart de Boer (gecertificeerd pensioenadviseur) behandelen de civiele en de fiscale aspecten van ouderdoms- en nabestaandenpensioenen en van het al dan niet omzetten in een ODV van pensioen in eigen beheer. Kijk voor meer informatie op de website van de VMN: www.vmn-notaris.nl.

VASN

Agrariër in transitie

Zeven verschillende sprekers namen de deelnemers aan de cursus 'de agrariër in transitie' mee in diverse onderwerpen. De cursusdag vond op 2 april plaats bij 11 Beaufort in Nagele, gelegen in de Noordoostpolder. De onderwerpen die hierbij aan bod kwamen, waren duurzaamheid, gevolgen betalingsrechten bij zonnepanelenweiden en windmolens, civiele uitdagingen en de fiscale aspecten bij de realisatie van zonneparken op landbouwgrond. Ook is gesproken over zonne- en windenergie, gronduitgifte en financierbaarheid en de realisatie van een zonne- en windpark. Tijdens de lunch gingen de zeventig deelnemers met een duurzame excursie mee. In de bus gingen de deelnemers langs het windmolenpark op land en water. Daarbij zijn ze bijgepraat over de geschiedenis van de Noordoostpolder en zijn veranderende bestemmingsplan.

Cursus fosfaatrechten en pacht

De VASN verzorgt op donderdag 6 juni een cursus voor haar leden. Het onderwerp is deze keer fosfaatrechten en pacht. Daarvoor zijn drie sprekers uitgenodigd. De eerste vertelt over uitspraken die het Communautair Bureau voor plantenrassen (CBp) op 9 januari 2019 heeft gedaan en de stand van zaken met betrekking op het enorme aantal bezwaren dat is ingediend bij het CBb met betrekking tot de fosfaatrechten. De tweede spreker gaat in op het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) tot 2027 in combinatie met de fosfaatsbank en de modellen voor de notariële praktijk. Door de laatste spreker worden de onderwerpen 'actualiteiten pacht, met onder meer aandacht voor de uitspraak van het Pachthof over pacht en fosfaatrechten, en de brief van minister Carola Schouten over de voorstellen voor nieuwe pachtregelgeving' behandeld.

CURSUSSEN

EPN

Lustrum!

26 september 2019
Kameryck

Actualiteitendag

26 november 2019
Driebergen

EPN

Nieuwe voorzitter voor EPN

Niels Baas neemt de taak van voorzitter van de EPN over van Bep Bergman-Klaasen. Zij zal het bestuur tijdens de ALV van 21 mei verlaten. Bergman-Klaasen is dan vijf jaar voorzitter geweest. Ook Joline Kronenburg-de Jonge verlaat het bestuur na zes jaar actief en betrokken bestuurslidmaatschap. Zij zullen beiden nog actief blijven in de diverse commissies. Martijn Maas en Hanneke Linthorst worden aan de alv voorgedragen als nieuwe bestuursleden. Behalve de huishoudelijke vergadering staat op 21 mei ook de themadag 'samen oud, samen thuis' op de planning. De cursusdag is ook toegankelijk voor niet-leden. Kijk op www.epn-notaris.nl voor meer informatie.

De innoverende poortwachter

Innovatie is een modewoord. Vernieuwing, een verandering die een verbetering beoogt. Nieuw voor de wereld, voor een bedrijfstak of voor het eigen bedrijf. Ook in de juridische sector lijkt het besef van het belang van innovatie groot. De processen bij rechtbanken en notarissen zijn al enorm veranderd, maar het is nog slechts het topje van de ijsberg. Door steeds verdergaande technologie en digitalisering gaat er in ons vak nog veel veranderen de komende jaren.

GEBUNDELDE INNOVATIEKRACHT

Toch komen individuele kantoren maar mondjesmaat toe aan innovatie. Dat is niet gek, want zij worden beheerst door de waan van de dag. Het

gemiddelde kantoor is vooral gericht op de korte termijn, op de resultaten van het lopende jaar. Hierdoor wordt er voor vernieuwing sterk geleund op de paar notariële softwareleveranciers die het notariaat rijk is. Maar daarnaast mogen kantoren van hun beroepsorganisatie verwachten dat die zich inzet voor vernieuwing. De KNB zet daarom vanuit het maatschappelijk belang in op gebundelde innovatiekracht, voor het gehele notariaat dus.

REGIE

Het stimuleren van intervisie en meer samenwerking in het notariaat is voorbeeld van sociale innovatie. Ook op het gebied van toezicht zijn we aan het veranderen. Samen met het BFT streven we naar slimmer en effectiever toezicht. Dat kan als we de data van de kantoren ontsluiten langs digitale weg, op een *dashboard* waarover de notaris als eigenaar van die data zelf de regie heeft. Het overnemen van het huwelijksgoederenregister is weer een ander doel. Op basis van een businessplan praten we met de Raad voor de Rechtspraak over de mogelijkheden dat te realiseren. Bij wie anders dan het notariaat is dat register in digitale vorm in goede handen?

OP ZIJN KOP

Een register dat er nog niet is, maar een absolute *must* is voor het notariaat, is het centraal aandeelhoudersregister. De logische uitwerking daarvan staat in een wetsvoorstel dat ligt bij de Tweede Kamer. Merkwaardig genoeg stellen zowel de Raad van State en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vragen bij het nut van dat register. Zonder het Kadaster zijn onroerendgoedtransacties moeilijk voorstelbaar, dus waarom zou dat bij aandelentransacties anders zijn? Rechtszekerheid is immers de basis van het vertrouwen dat ondernemers nodig hebben. De AP had

geen commentaar bij het wetsvoorstel over het openbare, door ondernemers zelf te vullen (dus weinig betrouwbare) UBO-register, maar kraakte kritische noten over het idee om via ons bestaande digitaal repertorium (dus met wel betrouwbare gegevens) een besloten aandelenregister te creëren. Dat is de wereld op zijn kop.

DADEN

Poortwachters hebben bij de uitvoering van hun taak allemaal last van de sterk toegenomen privacyregelgeving. Witwassen moet worden uitgeroeid, zegt minister Hoekstra in Washington. *Know your client!* Maar in Nederland is effectief cliëntenonderzoek nauwelijks mogelijk door de doorgedraaide privacybescherming. Niet alleen banken en notarissen worden belemmerd, ook woningcorporaties en gemeenten klagen. De landelijke overheid moet hier dus snel regelend optreden en duidelijk maken welke regels in welke gevallen voorgaan. Is ondermijning echt een bedreiging voor onze manier van leven? Dan zijn woorden niet genoeg, dan zijn daden nodig.

DIGITALE IDENTITEIT

Over tien jaar zal elke Nederlander in het bezit zijn van een digitale identiteit van het allerhoogste (eIDAS-) niveau. Om veilig online gegevens in te zien en transacties af te wikkelen. Het notariaat heeft een unieke positie om burgers daarin te voorzien. Van NotarisID is al een *minimal viable product* ontwikkeld. Identificatie is voor de notaris ook de basis voor het vervullen van de poortwachtersrol. De maatschappij mag van het notariaat verwachten dat het deze rol op de best mogelijke manier invult. De overheid dringt daar zelfs op aan. Door aan te haken bij de infrastructuur die bij NotarisID wordt ingericht kan de poortwachtersrol over de gehele breedte worden versterkt. Dan moet elk kantoor de identificatie wel op uniforme wijze uitvoeren, dus met identieke scanners, deel uitmakend van één infrastructuur en aangesloten op dezelfde registers.

VERBINDING

Onze huidige visie leunt op twee pijlers: de versterking van de maatschappelijke positie van de notaris en het stimuleren van digitale innovatie. Daarom is het logisch dat de KNB onderzoekt op welke wijze de poortwachtersrol en NotarisID met elkaar kunnen worden verbonden. Doel is om het notariaat vertrouwen te laten bieden in de steeds digitaler wordende wereld: de innoverende poortwachter dus! ■

Nick van Buitenen | VOORZITTER KNB

Innovatielabs in het teken van versterking en ondersteuning notaris

Wat kunnen innovaties doen om de positie van de notaris te versterken én de dagelijkse praktijk te ondersteunen? Hierover gaan de vijf KNB Innovatielabs dit jaar. De Innovatielabs kennen ieder een eigen onderwerp. De eerste vindt plaats op maandag 20 mei en gaat over de innovatiekracht van notariskantoren.

Vertrouwen is belangrijk. Ook in de digitale wereld. De notaris kan daarin een rol spelen. 'Digitale innovaties ontzorgen de notaris en stellen hem of haar in staat zich te richten op waar het echt om gaat: de klant centraal stellen en inspelen op diens vragen en behoeften', aldus KNB-voorzitter Nick van Buitenen. Samen met de leden wil de beroepsorganisatie op praktische wijze nieuwe wegen verkennen. (Kandidaat-)notarissen worden uitgedaagd tijdens de komende Innovatielabs de brug naar de eigen praktijk te slaan.

Of te komen vertellen hoe zij dat zelf al hebben gedaan. Dromen, durven, doen!

KNB INNOVATIELABS 2019

Maandag 20 mei
Innovatiekracht van notariskantoren
Lumen, Zwolle

Maandag 17 juni
Blockchain in a day
B. Amsterdam, Amsterdam

Maandag 23 september
Poortwachter rol notaris
InnStyle, Maarssen

Maandag 21 oktober
Digitale akte
Social Impact Factory, Utrecht

Donderdag 14 november
Privacy Ecosysteem
Fokker Terminal, Den Haag

Meer informatie: KNB, Bernadette Verberne,
b.verberne@knb.nl, 070 3307140

Volgt u notaris.nl al op social media?

Notaris.nl, de consumentenwebsite van de KNB, is sinds enige tijd actief op Facebook, Instagram en YouTube. De diverse en aansprekende content spreekt verschillende doelgroepen aan, die vervolgens naar de website worden geleid. De filmpjes, afbeeldingen en persona's stralen uit dat de notaris met de tijd meegaat en midden in de maatschappij staat.

Iedere week plaatst notaris.nl minimaal twee items op de social media. Dit kan van alles zijn, van een video tot een checklist of brochure. Notarissen kunnen de content vrij hergebruiken, bijvoorbeeld op de eigen website en/of Facebookpagina. Vanaf volgende week staat er ook wekelijks een item van notaris.nl in de KNB-nieuwsbrief.

IDEËËN

Volg notaris.nl dus vandaag nog op Facebook, Instagram en YouTube! Hebt u zelf een leuk idee of onderwerp? Laat het weten via social@knb.nl.

Meer informatie: KNB, Kevin Kromhout,
k.kromhout@knb.nl, 070 3307101

Notariaat partner bij Deltaplan Dementie

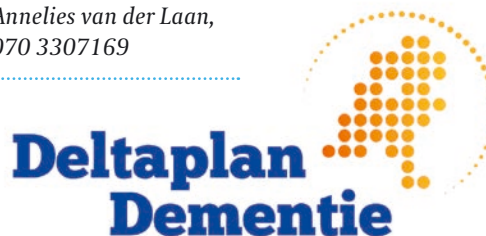
De KNB heeft zich aangesloten bij het Deltaplan Dementie. Deze netwerkorganisatie bundelt de krachten van de aangesloten organisaties voor mensen met dementie.

Notarissen zien in hun dagelijkse praktijk waar dementerenden en hun partners mee te maken krijgen. Zij bieden cliënten advies over de mogelijkheden om ook in deze fase de regie over hun leven te behouden. Het notariaat levert graag haar bijdrage via het Deltaplan Dementie om problemen rondom dementie onder de aandacht te brengen en zo mogelijk mee te denken bij nieuwe ontwikkelingen en onderzoeken op dit gebied.

VOORLICHTING

Daarnaast blijft de KNB voorlichting bieden aan mensen met beginnende dementie, hun naasten en zorgverleners via dementie.nl van Alzheimer Nederland en regionaal bij Alzheimer- en Mantelzorgcafés en bijeenkomsten van seniorenorganisaties.

Meer informatie: KNB, Annelies van der Laan, a.vanderlaan@knb.nl, 070 3307169

Reglement contanten aangepast naar 2.500 euro

Notarissen mogen sinds 1 mei geen bedragen meer boven de 2.500 euro in contanten ontvangen of uitbetalen. Dit heeft het bestuur van de KNB besloten na raadpleging van de ledenraad. Pinbetalingen zijn geen contante betalingen. De nieuwe regel in het reglement contanten is daarop niet van toepassing.

Eerder gaf het bestuur aan contante betalingen toe te willen laten tot 10.000 euro. Het bedrag zou dan aansluiten bij de objectieve meldingsindicator in het uitvoeringsbesluit

van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Die indicator is in 2018 verlaagd van 15.000 euro naar 10.000 euro. Het bestuur van de KNB is echter van mening dat notarissen zo min mogelijk contanten moeten aannemen of uitbetalen en heeft daarom besloten de grens te verlagen. De meldingsplicht voor de Wwft geldt voor bedragen van 10.000 euro of meer.

Meer informatie: KNB, Nynke Janssen, n.janssen@knb.nl, 070 3307155

Vers bloed voor commissie kandidaat-notarissen

De commissie kandidaat-notarissen heeft twee nieuwe leden: Geeke van Haaren en Ilona Remeijns. Koen van Wijk is opnieuw benoemd voor een periode van drie jaar.

Geeke van Haaren (27) werkt bij Notaris-kantoor Cuijk. Ook is zij secretaris van de Vereniging voor jonge kandidaat-notarissen in Gelderland. Daarnaast schrijft zij voor de rubriek kanocolumn in *Notariaat Magazine*. Ilona Remeijns (32) is kandidaat-notaris bij Davina & Partners notarissen in Hilversum. Zij doet daar *real estate*.

Meer informatie: KNB, Nynke Janssen, n.janssen@knb.nl, 070 3307155 of mail de commissie, kanocommissie@knb.nl

KNB Cursusagenda

7 mei t/m 6 juni 2019

DGA-reeks

In de DGA-reeks zullen verschillende notariële adviesitems de revue passeren, die vanzelfsprekend alle betrekking hebben op de DGA-vraagstukken. De focus verschilt per cursus, maar actualiteit staat voorop. Het fiscale recht zal nadrukkelijk aanwezig zijn.

23 mei 2019

Omzetbelasting onroerende zaken

In deze cursus wordt het onderwerp omzetbelasting onroerend goed behandeld aan de hand van de teksten uit de Wet op de Omzetbelasting van 1968 en de Wet Belastingen van rechtsverkeer van 1970. De docent verduidelijkt de materie aan de hand van praktijkvoorbeelden.

17 juni 2019

Tweestaptestament en tweestapafwikkeling

Bijna tien jaar geleden is het zogenoemde Radartestament in zwang geraakt: een tweestaptestament dat ervoor zorgt dat de betaling van de belasting over het erfdeel van de kinderen wordt uitgesteld tot na het overlijden van de langstlevende. Afwikkelingen hiervan zullen de komende jaren veel voorkomen in de notariële praktijk. Reden genoeg om je er als (kandidaat-)notaris goed in te verdiepen.

25 juni 2019

Algemene ledenvergadering + event en KNB/WPNR Congres

In de ochtend voorafgaand aan het wetenschappelijk KNB/WPNR Congres: Duurzaam Wonen vindt de algemene ledenvergadering

van de KNB plaats. Net als vorig jaar vindt na de algemene ledenvergadering weer een event plaats. Dit event past in het KNB-thema voor 2019 'Dromen, durven, doen' en gaat over de toekomst van het notariaat. Het bestuur van de KNB heeft een aantal prominente leden gevraagd die dag een inspirerende inbreng te leveren.

11 november 2019

Testamenten maken anno 2019

Testamenten maken is een kunst. Het nieuwe erfrecht in theorie beheersen is een, de materie praktisch kunnen toepassen is twee. Deze laatste vaardigheid zal de rode draad zijn van deze op de notariële praktijkgerichte cursus.

21 november 2019

Aangifte erfbelasting

In deze cursus wordt niet alleen de theorie, maar ook de praktijk met betrekking tot het doen van aangifte erfbelasting in kaart gebracht. Waar zitten de valkuilen en waar is ruimte voor enige 'tricks'?

27 november 2019

Fiscale actualiteiten

Een goed advies klopt niet alleen civielrechtelijk, maar is ook fiscaal deugdelijk. Kennis van en inzicht in de belangrijkste fiscale actualiteiten is daarbij onmisbaar. In deze cursus wordt praktijkgerichte informatie gegeven over een selectie van belangrijke fiscaal juridische actualiteiten.

De volgende managementcursussen worden op verschillende data en locaties aangeboden.

Bedrijfsvoering

Als notaris bent u verantwoordelijk voor een kwalitatief hoogwaardige eigen praktijk én voor een goedlopende organisatie met een efficiënte bedrijfsvoering op uw notariskantoor. In deze training gaat u op een praktische manier aan de slag met alle aspecten van bedrijfsvoering van een notariskantoor. U krijgt veel concrete tips die meteen toepasbaar zijn in uw eigen praktijk.

Onderhandelen voor het notariaat

Als (kandidaat-)notaris bent u geregeld bezig met onderhandelen: met cliënten, opdrachtgevers, collega's en andere professionals. Door uw onderhandelingsvaardigheden te trainen, haalt u meer uit uw onderhandelingen. Deze training biedt een verdieping in de gangbare onderhandelingstheorieën.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125/121, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Over KNB en opleidingen.

Advertentie

ACCOUNTANTS VOOR NOTARISSEN

QUAESITOR

ACCOUNTANTS & ADVISEURS

JAARREKENINGEN • BEDRIJFSOPVOLGING • ADVISERING • PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING • UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

POSTBUS 3013 1801 GA ALKMAAR 072-5180060 info@quaesitor.nl www.quaesitor.nl

► De bewerkte tuchtspraken worden gemaakt door een notarieel deskundige en verwoorden niet het standpunt van het KNB-bestuur. Hebt u vragen of opmerkingen, mail dan naar nm@knb.nl.

Notaris vraagt zonder geldige reden testament op bij collega

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Klaagster K is de weduwe van erflater E. K ontvangt van haar notaris A een e-mail met de vraag of zij kan bevestigen of het kantoor van notarissen N de nalatenschap van E in behandeling had. Het kantoor van N had A verzocht om een kopie van het testament van E te verstrekken.

De klacht

De notarissen N (de klacht richt zich tegen twee notarissen (N1 en N2) en een oud-notaris van hetzelfde kantoor) hebben onder valse voorwendselen een kopie van het testament opgevraagd bij A. Voor K was de herkomst van het verzoek te herleiden tot een conflict tussen haar en de Vereniging van Eigenaren (VvE), waar de oud-notaris bestuurslid en woordvoerder van is. Voor zover K bekend, is er geen achterstand bij de VvE en is voor de uitoefening van het stemrecht geen kopie van het testament vereist. Het verzoek tot het opvragen van het testament is een ernstige poging tot inbreuk op de privacy van K.

Het verweer

N1 verklaart dat de oud-notaris hem namens de VvE verzocht om uit te zoeken wie de rechtsopvolgers waren van E. Aangezien in het boedelregister niets stond vermeld, raadpleegde hij het Centraal Testamentenregister, waaruit bleek dat notaris A het laatste testament had gemaakt. N heeft toen aan zijn secretaresse gevraagd om A een briefje te sturen voor het opvragen van het testament. Abusievelijk heeft de secretaresse een standaardbriefje gebruikt waarin de zin 'Bij ons is in behandeling de nalatenschap van ...' is blijven staan.

Het oordeel

Nu N1 het testament heeft opgevraagd bij een collega-notaris, terwijl hij wist dat zijn kantoor de nalatenschap niet in behandeling had, heeft hij tuchtrechtelijk laakbaar gehandeld. Hij had moeten volstaan met het raadplegen van het Kadaster wie de eigenaar was van het onroerend goed en zich dan moeten wenden tot de mede-eigenaar, K dus.

N1 heeft bij twee eerdere klachten schorsingen opgelegd gekregen van respectievelijk een week en vier weken. Deze klachten zagen op het niet reageren van N1. Nu heeft N1 wederom niet gehandeld zoals het een behoorlijk notaris betaamt. Het had op zijn minst op zijn weg gelegen aan betrokkenen zijn verontschuldiging over de gang van zaken aan te bieden. Gelet op het stelselmatige karakter met betrekking tot het niet reageren naar betrokkenen en de kamer zal de kamer N1 de maatregel opleggen van schorsing in de uitoefening van het ambt voor de duur van een maand. Van N2 had verwacht kunnen worden dat, zodra hij van de hierboven vermelde gang van zaken op de hoogte was gesteld, hij zijn partner actief had bewogen om verontschuldiging aan te bieden. De klacht is hierop evenwel niet gericht. Nu N2 feitelijk geen bemoeienis heeft gehad met het opvragen van het testament en pas later van de feiten op de hoogte is geraakt, is de klacht tegen hem ongegrond. De oud-notaris in 2005 gedefungeerd. Nu de klacht tegen hem ziet op een handelen of nalaten in 2017 is deze niet-ontvankelijk.

De notariskamer legt de maatregel schorsing in de uitoefening van het ambt op voor de duur van een maand

Kamer voor het notariaat Den Haag, 20 maart 2019

ECLI:NL:TNORDHA:2019:8

Opmerking

In dezelfde zaak heeft notaris A een klacht ingediend, waarop de kamer een gelijk oordeel heeft geveld en dezelfde maatregel heeft opgelegd (ECLI:NL:TNORDHA:2019:9).

Bij voorraad uitvoerbaar verklaard vonnis moet na betekening worden uitgevoerd

Uitspraak: *ongegrond*

Casus

Notaris N verzorgt de levering van de woning van klaagster K. O, handelende namens een onderhoudsbedrijf, laat conservatoir derdenbeslag leggen op de verkoopopbrengst. N geeft op 4 november 2016 een verklaring derdenbeslag af. De rechtbank wijst op 7 februari 2018 de vordering van O op K toe en verklaart

dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad. K licht N op 13 februari 2018 in over het vonnis en verzoekt hem de gelden niet uit te betalen. Zij voegt een concept bij voor een appeldagvaarding/verzoek schorsing van de uitvoerbaarheid bij voorraad, die zij later die dag laat betekenen aan de advocaat van O. Een afschrift daarvan stuurt zij aan N met de mededeling: 'Ik vertrouw erop dat het beslagene niet uitgekeerd zal worden.'

De advocaat van O verzoekt N op 15 februari 2018 om uitvoering te geven aan het vonnis vanwege de uitvoerbaarheid bij voorraad, waarop N aan K meldt dat hij verplicht is om uit te betalen na betekening van het vonnis.

Op 16 februari 2018 om 17.28 uur heeft de deurwaarder het vonnis overbetekend aan N.

Op 19 februari 2018 verzoekt de advocaat van O nogmaals om overmaking van de gelden. N licht K diezelfde dag in over de overbetekening en over zijn voornemen tot uitbetaling. K kondigt daarop aan een datum te zullen vragen voor een kortgedingprocedure.

N vraagt daarna de advocaat van O of zijn cliënt bereid is de procedures van K af te wachten. Hierop wordt afwijzend gereageerd. De deurwaarder bevestigt vervolgens welk bedrag op welke rekening geboekt moest worden. Daarop betaalt N uit en informeert K daarover.

De klacht

N wist dat K een vordering tot schorsing van de uitvoerbaarheid bij voorraad van dat vonnis had uitgebracht en een datum had aangevraagd voor een kort geding. N had de betaling moeten aanhouden in afwachting van de beslissing van de voorzieningenrechter.

Het verweer

N heeft zich door deskundige derden laten informeren over zijn verplichtingen als derde-beslagene. Daarnaast heeft hij na navraag bij de advocaat van O geconstateerd dat deze de executie wenste door te zetten. Zijn conclusie was dan ook dat hij het bedrag moest uitbetalen aan de gerechtsdeurwaarder.

Het oordeel van de kamer

(ECLI:NL:TNORDHA:2018:17)

N hield de gelden niet voor partijen onder zich op basis van een depotovereenkomst

of als enige andere vorm van notariële dienstverlening. Met de levering, de daarmee samenhangende nakomende werkzaamheden en de nota van afrekening is de rol van N geëindigd. Vanaf dat moment verschilt N niet langer van enige andere derde onder wie derdenbeslag is gelegd. Handelingen van een derde-beslagene vallen niet onder de werking van artikel 93 Wet op het notarisambt (Wna). K is derhalve niet-ontvankelijk in haar klacht.

Het oordeel van het hof Procedureel

Voorop staat dat een notaris tuchtrechtelijk aansprakelijk kan zijn voor het handelen in een andere hoedanigheid dan notaris dat voldoende verband houdt met zijn hoedanigheid van notaris in relatie tot het daarbij passende gedragsniveau, zonder dat het handelen uitsluitend aan een notaris is voorbehouden (zie laatstelijk: hof Amsterdam 27 november 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4429). In dit geval is er voldoende verband met zijn hoedanigheid van notaris, omdat het derdenbeslag is gelegd op gelden die hij onder zich heeft gekregen in verband met de door hem verzorgde levering van de woning. Anders dan de kamer is het hof van oordeel dat K in haar klacht kan worden ontvangen.

Inhoudelijk

Alvorens over te gaan tot uitbetaling heeft N de betekening aan hem van het vonnis afgewacht en K daarover ook geïnformeerd. Bovendien is N bij de advocaat van O nagegaan of het vonnis ook aan K was betekend. Vervolgens heeft N advies ingewonnen bij derden, onder wie zijn beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar en zijn advocaat. Die laatste heeft hem geadviseerd dat hij tot uitbetaling kon en moest overgaan. Voorts heeft N aan de advocaat van O gevraagd of diens cliënt bereid was om de uitkomst van de door K gestarte procedure af te wachten, maar deze was daartoe niet bereid. N heeft K steeds geïnformeerd over de stand van zaken en de door hem te nemen stappen. Het hof is van oordeel dat N de zorgvuldigheid heeft betracht die een behoorlijk handelend notaris betaamt en voldoende rekening heeft gehouden met de belangen van K.

Het hof verklaart de klacht ongegrond Hof Amsterdam, 9 april 2019 (nog) niet gepubliceerd

Opmerking

Het eerdere oordeel van de kamer over de ontvankelijkheid is opmerkelijk: dossier gesloten, dus geen notariële bemoeienis met het beslag?

Notaris mag niet roddelen over de makelaar

Uitspraak: *gegrond met oplegging
van een maatregel*

Casus

Na het passeren van de akte van levering en het vertrek van verkoper, vraagt koper aan notaris N over haar ervaring met zijn makelaar (klager K). N vertelt dat het haar niet verbaast dat de sleutels zijn zoekgeraakt en dat K niet goed bekendstaat in de regio. K zou volgens N betrokken zijn geweest bij de aankoop van een appartement en de verkoop daarvan voor een aanmerkelijk hogere prijs. Daarbij is gesuggereerd dat zij (of familieleden van hen) van dat verschil zelf beter zijn geworden en waarna zij, min of meer noodgedwongen, na een klacht hun lidmaatschap bij de NVM hebben moeten beëindigen. N wist dit 'van horen zeggen'. Hetgeen zij de koper heeft verteld, is haar, zo brengt zij naar voren, meermaals door verschillende derden onafhankelijk van elkaar ter ore gekomen.

De klacht

N heeft in strijd met haar geheimhoudingsplicht mededelingen gedaan over K aan zijn cliënt. Daardoor heeft N onbetamelijk gehandeld en de reputatie van K geschaad. De betreffende mededelingen berusten niet op de waarheid en hebben zonder hoor en wederhoor plaatsgevonden.

Het oordeel

De gewraakte uitlatingen van N betreffen geen mededelingen of feiten waarvan zij uit hoofde van haar notariële werkzaamheden als zodanig heeft kennisgenomen of die haar als zodanig zijn toevertrouwd. Het klachtonderdeel dat zij in strijd met haar geheimhoudingsplicht heeft gehandeld, is dan ook niet gegrond.

Wat N heeft verteld over K heeft zij bij geruchte, als roddel, vernomen. Zij heeft de juistheid daarvan niet zelf getoetst bij K. Dat hetgeen zij heeft verteld voor een deel in openbare registers is terug te vinden (Kadaster en Handelsregister) mag zo zijn, maar niet is gebleken dat N in deze openbare bronnen ook nader onderzoek heeft verricht. N wist, althans had moeten weten dat wat zij vertelde over K hem in een kwaad daglicht stelde. Dat zij de mededeling binnen de beslotenheid van haar kantoor heeft gedaan, kan dat niet anders maken. Daarbij maakt het niet uit of zij eigener beweging of op vragen van koper de gewraakte uitlatingen heeft gedaan. N heeft de vrijheid om persoonlijke meningen en overtuigingen te uiten, maar die vrijheid brengt, mede gezien de bijzondere aard van haar ambt, ook de verantwoordelijkheid mee te handelen zoals een behoorlijk notaris betaamt. Dat houdt hier in dat zij discreet, eerlijk en waardig moet optreden in het contact met de koper. Dat heeft zij niet gedaan. Het hof is verder van oordeel dat in dit geval beperking van de uitingsvrijheid van N in een democratische samenleving noodzakelijk is ter bescherming van de goede naam of de rechten van anderen, te meer nu zowel N als K betrokken zijn bij de verkoop en levering van onroerende zaken in de betreffende regio en de uitingen van N de professionele samenwerking tussen haar en K in de weg kunnen staan.

Het hof legt de maatregel berisping op Hof Amsterdam, 19 maart 2019 ECLI:NL:GHAMS:2019:1062

Opmerking

De kamer (ECLI:NL:TNORDHA:2018:8) oordeelde eerder: 'Hoewel het beter ware geweest als de notaris zich (nog meer) op de vlakte had gehouden, zijn de uitlatingen niet dusdanig dat zij tot het oordeel leiden dat het doen daarvan onbetamelijk was.'

PERSONALIA

Benoemd tot notaris

Utrecht (in associatief verband met Hermans & Schuttevaer Notarissen N.V.), m.i.v. datum beëdiging **mr. Veronique Voorhorst-Boeren**, kandidaat-notaris (2009);

Amsterdam (in associatief verband met Simmons & Simmons LLP m.i.v. datum beëdiging **mr. Gijs ter Braak**, kandidaat-notaris (2003);

Vlissingen (protocol mr. M.H.A.M. Oonk), m.i.v. datum beëdiging **mr. Quirine Claas**, kandidaat-notaris (2005).

Ontslag op verzoek

mr. Martine Bijkerk, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 juni 2019;

mr. Jan van Buiten, notaris te **Coevorden**, m.i.v. 1 april 2019;

mr. Jan Willem Lemstra, notaris te **Neder-Betuwe**, m.i.v. 1 april 2019;

mr. Henri Holsteijn, notaris te **Uithoorn**, m.i.v. 1 mei 2019;

mr. Arie Endendijk, notaris te **Twenterand**, m.i.v. 1 mei 2019.

Toewijzing protocol

De minister voor Rechtsbescherming heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van:

mr. F.M. de Vries, tot 1 oktober 2018 notaris te Langedijk, m.i.v. 1 april 2019 toe te wijzen aan **mr. Jan Langedijk**, notaris te **Heerhugowaard**;

mr. H.A. de Wit, tot 1 november 2018 notaris te Amersfoort, m.i.v. 1 mei 2019 toe te wijzen aan **mr. Casper Jones**, notaris te **Amersfoort**.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de minister voor Rechtsbescherming de dato 21 maart 2019 zal de notariële plaats van vestiging van **mr. Bart Terhorst**, tot en met 31 maart 2019 notaris in de gemeente Amsterdam, m.i.v. 1 april 2019 worden gewijzigd in de gemeente **Utrecht** met behoud van zijn huidige protocol.

Quirine Claas

Gijs ter Braak

Veronique Voorhorst-Boeren

Advertentie

Governance Opleiding voor Commissarissen & Bestuurders

Dynamiek tussen bestuur en toezicht

WAGNER

Startdata

12 x per jaar | 11 locaties | 36 PE

t +31 85 016 13 00 | office@wagner.nl | wagner.nl/nm

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt maandelijks, met uitzondering van januari en augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Martijn Rip (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Roel Ottow, Peter Steeman, Jolanda aan de Stegge, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Bert Daemen, Sabrina Gajadhar, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Frits van der Kamp, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Snel

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog
Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden.

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20025, 2500 EA 's-Gravenhage
Telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

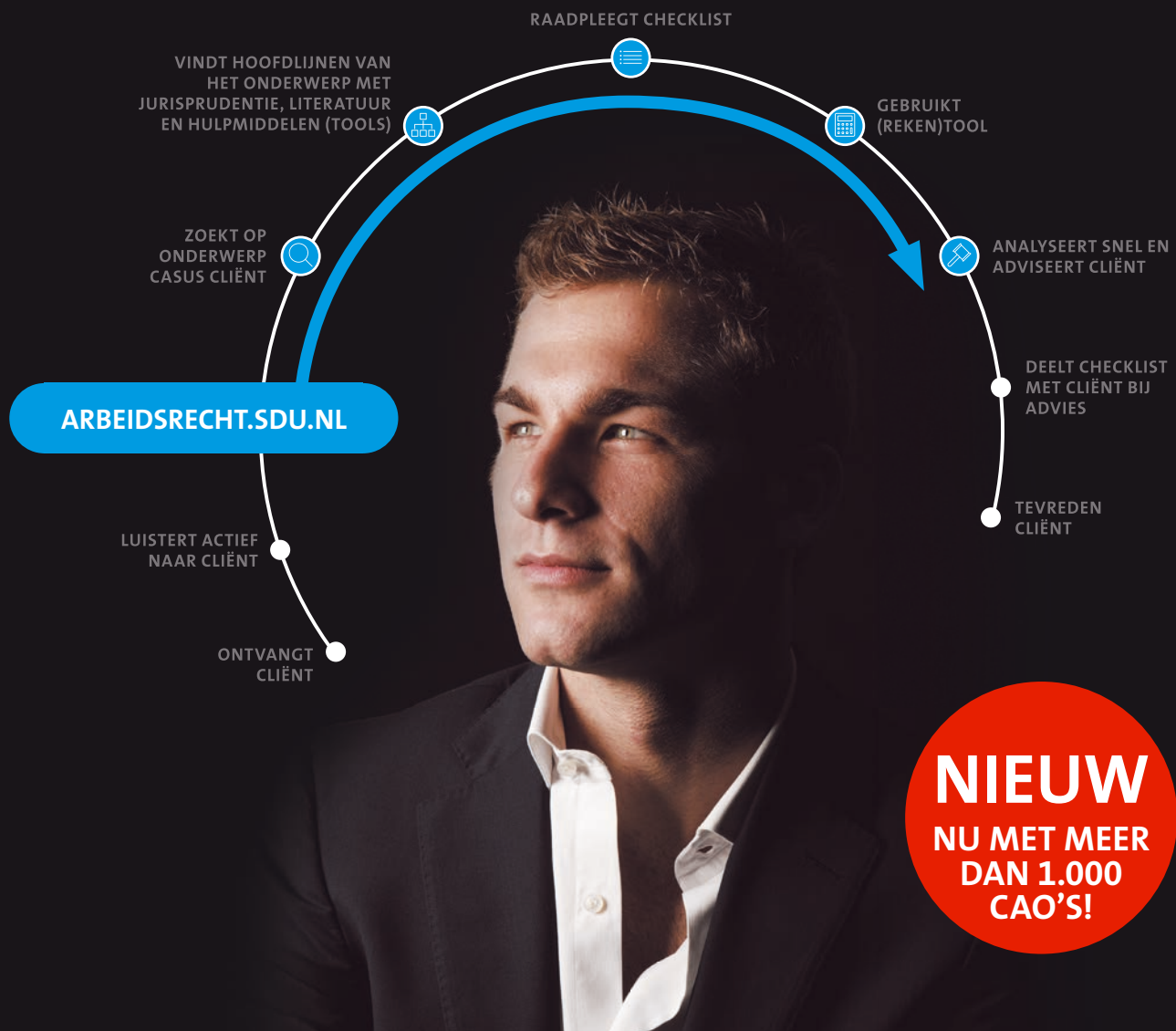
Advertentie-acquisitie:
Afdeling Mediasales Sdu
Telefoon: 070-3780562
E-mail: advertentie.juridisch@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerdigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Uitgeverijgroep voor vak- en wetenschap

Hoge werkdruk en weinig tijd? Wij helpen u versnellen!

NIEUW
NU MET MEER
DAN 1.000
CAO'S!

Sdu Arbeidsrecht: Denkt mee met de arbeidsrechtjurist en -advocaat

Werk efficiënter én nauwkeuriger:

- Navigeer eenvoudig door de thematische onderwerpen met verwijzingen naar relevante jurisprudentie, commentaren en wet- en regelgeving
- Gebruik voorbeelddocumenten als basis of stel vragen op aan de hand van flowcharts en checklisten
- Schets snel complexe theorieën, kom sneller tot conclusies en voorkom onnodig werk
- Link informatie aan een bepaald dossier en voorkom dubbel werk
- Inclusief JAR, TAP en Sdu Commentaren

Vraag nu GRATIS een proefabonnement aan via
www.sdu.nl/kennismaken

Sdu

oprecht
de beste
keuze

NEXTcall | De voordelen

- Voor zowel vast als mobiel
- Relatiekaart pop-up bij inkomende gesprekken
- Automatische tijdregistratie
- Mogelijkheid tot gespreksopname

De beller wordt sneller

NEXTcall: de telefonie integratie met NEXTassyst

Het administreren van telefoongesprekken kan een tijdrovende klus zijn. Tijd bijhouden, notities maken, relaties opzoeken: wat als dat automatisch kan? NEXTcall registreert inkomende en uitgaande telefoongesprekken op vaste en mobiele telefoons. Het systeem houdt de tijd bij, administreert deze en u kunt gesprekken, eventueel voorzien van aanvullende notities, direct toevoegen aan het juiste dossier.

Wilt u weten hoeveel tijd en gemak u wint door uw telefonie en NEXTassyst te integreren? Samen met onze Lexxyn Groep Partner Helder Telecom & ICT, demonstreren wij graag deze tijdbesparende oplossing voor het notariaat.

Bekijk de video op www.devoon.nl/nextcall en maak een afspraak.

devoon

&

helder[®]
telecom & ICT

Architect en leverancier van NEXTassyst, een compleet en toegankelijk softwarepakket voor notariskantoren van elk formaat. NEXTassyst is het onmisbare hulpmiddel voor de notariële praktijk.

Helder Telecom & ICT verzorgt telefonie- en werkplek-oplossingen voor bedrijven in de juridische sector. Door de unieke samenwerking binnen de Lexxyn Groep zijn we specialist in maatwerkoplossingen voor deze branche.

www.devoon.nl | +31 182 39 99 94

www.heldertelecom.nl | +31 416 74 07 40